

ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA, O.P.S.

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6208R163 Podniková ekonomika a finanční management

Elektronická evidence tržeb jako nástroj v boji proti daňovým únikům

Barbora ŠANDEROVÁ

Vedoucí práce: Ing. Josef Horák, Ph.D.

Tento list vyjměte a nahrad'te zadáním bakalářské práce

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury pod odborným vedením vedoucího práce.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a v práci jsem neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Mladé Boleslavi dne 11.12.2017

Děkuji Ing. Josefu Horákovi, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce, poskytování rad a informačních podkladů. Dále děkuji své rodině za podporu během psaní bakalářské práce.

Obsah

Úvod.....	8
1 Daňové úniky na daních z příjmů v České republice	10
1.1 Šedá ekonomika v ČR.....	10
1.2 Daň z příjmů.....	11
1.3 Daňový únik a formy minimalizace daňové povinnosti	12
1.4 Největší nelegální daňové úniky na přímých daních v ČR	14
1.5 Opatření proti daňovým únikům	15
2 Elektronická evidence tržeb v České republice.....	17
2.1 Evidovaná tržba	17
2.2 Běžný režim elektronické evidence tržeb	21
2.3 Zjednodušený režim EET	23
2.4 Rozsah zasílaných údajů Finanční správě ČR.....	24
2.5 Postupné zavádění EET.....	25
2.6 Vzorová účtenka podle zákona o evidenci tržeb	26
2.7 Účtenková loterie	28
3 Srovnání off-line a on-line modelů elektronické evidence tržeb ve státech Evropské unie.....	29
3.1 Evidování tržeb v Belgii	30
3.2 Evidování tržeb v Chorvatsku.....	30
3.3 Evidování tržeb v Maďarsku	31
3.4 Evidování tržeb v Polsku	31
3.5 Evidování tržeb v Rakousku	32
3.6 Evidování tržeb na Slovensku	32
3.7 Evidování tržeb ve Švédsku	33
3.8 Srovnání evidování tržeb v zemích Evropské unie.....	33
4 Analýza pozitiv a negativ spojených s elektronickou evidencí tržeb	37
4.1 Pozitiva Elektronické evidence tržeb	37
4.2 Negativa Elektronické evidence tržeb	42
4.3 Návrhy na zlepšení systému elektronické evidence tržeb v České republice	46
Závěr	48

Seznam literatury	49
Seznam obrázků a tabulek	52
Seznam příloh	53

Seznam použitých zkratek a symbolů

atd.	a tak dále
CEÚ	Centrální evidence účtů
ČR	Česká republika
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
EET	Elektronická evidence tržeb
EU	Evropská unie
EUR	Euro
FIK	Fiskální identifikační kód
HDP	Hrubý domácí produkt
mil.	milion
mld.	miliarda
např.	například
odst.	odstavec
PLN	Polský zlotý
Sb.	Sbírka zákonů
str.	strana
tzv.	takzvaně
ZoET	Zákon o Evidenci tržeb

Úvod

Daňové úniky a vůbec celková šedá ekonomika jsou a vždy budou jedním z hlavních témat, proti kterým se úspěšně, či neúspěšně snaží bojovat každá ekonomika po celém světě. Existují způsoby, které jsou v mnoha zemích historicky zakořeněné, ale v současné době se přistupuje, díky využití moderních technologií, k efektivnímu sběru dat prostřednictvím internetového připojení. I přesto, že formy evidence tržeb se v Evropské unii a potažmo po celém světě vyskytují již řadu let a v České republice se první zmínka objevila již také před několika lety, k reálnému implementování takto obrovského nástroje proti daňovým únikům došlo až v roce 2016.

Hlavním cílem bakalářské práce je charakterizovat elektronickou evidenci tržeb, analyzovat dopady jejího zavedení na vybrané podnikatelské subjekty (restaurace a hotely) v České republice a dle výsledků analýzy případně uvést doporučení ke zlepšení systému elektronické evidence tržeb v České republice.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou hlavních částí – teoretické a praktické a do čtyř kapitol.

První kapitola teoretické části práce je zaměřena na daňové úniky na daních z příjmů v České republice – na jejich charakteristiku, rozdělení a opatření, která jsou nebo budou v ČR implementována v průběhu roku 2018. Dále se zaměřuje i na nejčastější formy daňových úniků.

V druhé kapitole teoretické části je charakterizováno hlavní téma této práce – elektronická evidence tržeb. Je zde specifikováno, na jaké podnikatelské subjekty se evidování tržeb v ČR vztahuje, jaké režimy mohou podnikatelské subjekty v ČR využívat. Dále také, kdy musí jednotlivé podnikatelské subjekty své tržby začít evidovat a v neposlední řadě je zde zmíněna i účtenková loterie.

Třetí kapitola spadá již do praktické části. Zde se práce zaměřuje na různé formy modelů evidování tržeb v zemích Evropské unie, kde je např. popsáno, jakým způsobem a odkdy se v jednotlivých zemích tržby evidují. Poté je provedena komparace vybraných kritérií.

Čtvrtá kapitola obsahuje analýzu pozitiv a negativ elektronické evidence tržeb u restaurací a hotelů v České republice s následným vyhodnocením metod, které

pro tento výzkum byly zvoleny a s uvedením případných návrhů, jak tento nástroj zlepšit.

1 Daňové úniky na daních z příjmů v České republice

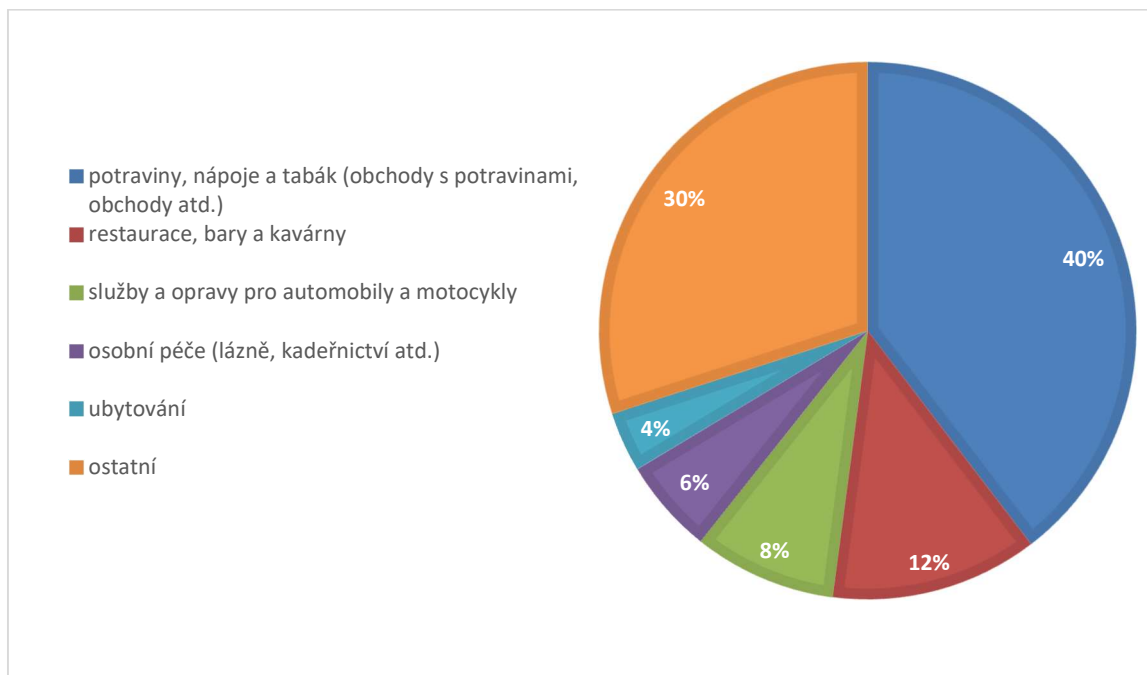
Daňové úniky patří do kategorie tzv. šedé (stínové) až černé ekonomiky. Podle stupně závažnosti daňového úniku se řadí do jedné ze zmíněných ekonomik, kdy příjmy z šedé ekonomiky představují příjmy, které jsou nezdaněné nebo nejsou přiznané státu. Černá ekonomika potom představuje příjmy z kriminální činnosti (Široký, 2003).

1.1 Šedá ekonomika v ČR

V posledních letech je pojem šedá ekonomika stále více a více diskutovaným tématem a to nejen v ČR, ale v celé Evropské unii. Proto není divu, že se vyskytují různé studie, které tuto problematiku řeší a odhadují, jak velké procento šedé ekonomiky se v jednotlivých státech nachází.

Jednu takovou studii provedla v roce 2016 poradenská společnost Ernst & Young ve spolupráci s MasterCard, ve které se zaměřila především na střední Evropu. Tato studie se zabývá tzv. pasivní šedou ekonomikou. Pasivní šedá ekonomika souvisí s hotovostními transakcemi a pasivní je nazývána z toho důvodu, že jedna strana je ve vytváření této části šedé ekonomiky neaktivním účastníkem – např. zákazník zaplatí v hotovosti restaurátérovi, ale on z této částky neodvede ani daň z příjmů, ani DPH. V roce 2014 byl podíl pasivní šedé ekonomiky v České republice 90,6 % na celkovém podílu šedé ekonomiky na HDP. S tímto procentem se Česká republika zařadila na první místo před ostatní zkoumané státy z této studie (Polsko, Bosnu a Hercegovinu, Slovensko, Srbsko, Slovinsko, Chorvatsko, Bulharsko) (EY, 2016).

Dále studie zkoumala rozložení pasivní šedé ekonomiky dle jednotlivých odvětví. To ukazuje obrázek č. 1.

Zdroj: EY, 2016, str. 30

Obr. 1 – Procentuální vyjádření pasivní šedé ekonomiky v ČR v jednotlivých odvětvích

Jak je možno vidět na obrázku č. 1, největší podíl na pasivní šedé ekonomice mají odvětví prodávající potraviny, nápoje a tabák, dále poté restaurace, bary a kavárny a na třetím místě jsou služby a opravy pro automobily a motocykly.

Tato studie zároveň předkládá návrhy, jakým způsobem by mohlo dojít ke snížení podílu pasivní šedé ekonomiky na HDP. Vedle zavedení fiskálních pokladen jsou to např. elektronické výplaty mezd, vládních transferů, důchodů a sociálních dávek nebo limit pro hotovostní transakce (EY, 2016).

1.2 Daň z příjmů

V České republice se daň z příjmů dělí na:

- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z příjmů právnických osob.

Obě tyto daně upravuje zákon č. 586/1992 Sb. – zákon o daních z příjmů.

Daně z příjmů jsou třetím nejdůležitějším tokem do státního rozpočtu. V posledních letech docházelo ke snižování tohoto příjmu v důsledku finanční krize a snaze o změnu celkové konstrukce této daně (hlavně kvůli politické motivaci). U daní z příjmů fyzických osob se jedná o univerzální daň. Univerzální z toho důvodu, že jí podléhají všechny zdanitelné příjmy jednotlivců. Daň z příjmů právnických osob platí pro všechny právnické osoby (výjimky tvoří v některých případech veřejné obchodní korporace) (Vančurová a Láchová, 2016).

1.3 Daňový únik a formy minimalizace daňové povinnosti

Každý daňový poplatník se snaží, aby na daních zaplatil co možná nejméně a s tímto faktem počítá i stát. Minimalizace zdanění u daňového poplatníka může mít více podob – právě již zmíněná podoba s kterou počítá i stát, až po podobu, která se považuje za trestněprávní jednání (Vančurová, Láchová, 2016).

Bohužel nikde nelze najít přesnou definici daňového úniku – ve většině případů však představuje minimalizaci nebo dokonce v některých případech až nulaci poplatníkovi daňové povinnosti. Pokud podnikatelský subjekt krátí daně v mezích zákona, mluvíme o tzv. **legálním daňovém úniku** neboli *tax avoidance* (vyhýbání se dani). Pokud ovšem poplatník krátí daň mimo zákonem povolené možnosti, jedná se o tzv. **nelegální daňový únik** neboli *tax evasion* (obcházení daně) (Široký, 2003).

Obrázek č. 2 je celkem důkladným popisem toho, co se považuje za legální a co za nelegální oblast krácení daní.

nezákonná oblast – černá ekonomika	šedá (stínová) ekonomika	zákonná oblast
------------------------------------	--------------------------	----------------

zneužití práva	daňová obratnost	neprovedení zdanitelného plnění
----------------	------------------	---------------------------------

nelegální daňový únik	daňové výhody	daňové chyby	daňové úspory	dodržování zákonů
------------------------------	----------------------	---------------------	----------------------	--------------------------

„černí“ poplatníci	„šedí“ poplatníci	„bílí“ poplatníci
--------------------	-------------------	-------------------

Zdroj: Široký, 2003, str. 227

Obr. 2 – Formy minimalizace daňových úniků

Dle obrázku č. 2 se poplatníci rozdělují na bílé, šedé a černé poplatníky.

„Bílí“ poplatníci se pohybují v zákonné oblasti – což znamená, že dodržují zákony. Sem můžeme zařadit i tzv. **daň z neznalosti** – jedná se o daň, kterou „bílý“ daňový poplatník zaplatil navíc z toho důvodu, že nezná dobře příslušnou legislativu a nesnížil si pro tuto neznalost svoji daňovou povinnost (Široký, 2003).

Dle Vančurové a Láchové (2016) minimalizace daně probíhá ve třech stupních. Prvním stupněm je tzv. **daňová úspora** (kterou dle obrázku č. 2 provádí taktéž „bílý“ poplatník). To znamená, že poplatník využívá všech dostupných zákonných prostředků pro snížení základu daně nebo daně jako takové. V některých případech, např. u DPFO, umožňuje stát rozhodnout daňové subjekty o tom, zda

chtějí výdaje uznávat dle skutečnosti nebo zjednodušenou formou uplatňování výdajů – procentem z příjmů.

Široký (2003) ještě uvádí, že „bílí“ poplatníci se dopouštějí tzv. **daňových chyb** – to představuje situace, kdy si poplatník sníží svoji daňovou povinnost i přesto, že na to nemá ze zákona nárok – nejedná se ale o nelegální daňový únik, protože se to týká poctivých poplatníků, kteří se takovýchto chyb dopouštějí z důvodu neznalosti zákona.

Druhým stupněm je tzv. **vyhnutí se dani** (kterou dle obrázku č. 2 provádí „šedí“ poplatníci). To představuje situace, kdy podnikatelské subjekty hledají tzv. mezery v zákonech. Ve většině případů, pokud se nalezená skulina, která není protiprávním jednáním rozšíří mezi více poplatníků, má to za následek změnu zákona (Vančurová a Láchová, 2016).

Třetím stupněm, který je protiprávním jednáním poplatníka a může se jednat až o trestný čin je **daňový únik** (dle obrázku č. 2 provádí „černí“ poplatníci). Daňový subjekt v případě daňového úniku neoprávněně krátí velikost daně, kterou musí zaplatit.

Na pomezí mezi legálním a nelegálním daňovým únikem stojí tzv. **daňové ráje**, které představují země, v nichž poplatníci nacházejí možnost snížení celkového daňového zatížení. Tyto daňové ráje můžeme rozdělit na „offshore centra“ a „onshore centra“. „Onshore centra“ představují země, které poplatníci mohou využít jako daňový ráj pouze z její části anebo pouze pokud se jedná o určitý typ ekonomické aktivity (Široký, 2003).

Mezi nejoblíbenější daňové ráje v ČR patřily státy Nizozemsko, USA, Kypr, Lucembursko, Britské Panenské ostrovy, Seychelská republika, Lichtenštejnsko, Panama, Belize, Gibraltar, Monako, Kajmanské ostrovy, Bahamy, Nizozemské Antily nebo Bermudské ostrovy (Němec, Mařík a Šnidl, 2012).

1.4 Největší nelegální daňové úniky na přímých daních v ČR

Mezi největší nelegální daňové úniky v České republice patří zejména krácení základu daně. Daňový subjekt se v tomto případě snaží docílit co nejmenšího základu daně pomocí různých metod např. fiktivním zvyšováním nákladů nebo naopak snižováním příjmů. Další metodou v ČR pro snížení daňového zatížení je

uplatňování slev na dani, na které daňový subjekt nemá nárok - falešný výkaz příjmů druhého manžela apod. Dále sem patří také podvody, které směřují k osvobození příjmu od daně (Široký, 2008).

1.5 Opatření proti daňovým únikům

Vedle opatření, které najdeme v zákoně č. 280/2009 Sb. se můžeme v České republice setkat s poměrně novými nástroji proti daňovým únikům, a jsou to:

- daňová kobra,
- centrální registr účtů,
- elektronická evidence tržeb – viz kapitola 2 – Elektronická evidence tržeb v České republice.

1.5.1 Daňová kobra

Daňová kriminalita byla i v roce 2016 jednou z nejvíce rizikových částí hospodářské kriminality v ČR. V červnu roku 2014 bylo proti tomuto druhu kriminality vytvořeno zvláštní pracoviště bojující proti daňové kriminalitě – tzv. centrální KOBRA, která funguje na efektivní spolupráci mezi policejními orgány, celními orgány a finančními úřady (Ministerstvo vnitra České republiky, 2017). Mezi hlavní cíle daňové KOBRY patří zajistit, aby daně byly vybírány správně, aby se toto krácení daně vrátilo zpět do státního rozpočtu a aby pachatel, který se dopustil tohoto krácení daně, byl potrestán (Daňová kobra, 2017). V roce 2016 započala tato pracoviště úkony proti 13 případům a proti 10 z nich bylo zahájeno trestní řízení. Trestní stíhání se týkalo 44 osob. Celková zachráněná a zajištěná hodnota, za všechny výše popsané subjekty byla 1 548 mil. Kč (Ministerstvo vnitra České republiky, 2017).

1.5.2 Centrální evidence účtů

Centrální evidenci účtů vymezuje zákon č. 300/2016 Sb. – zákon o centrální evidenci účtů a doprovodný zákon č. 301/2016 Sb. – tento zákon mění některé jiné zákony, právě s přijetím zákona o CEÚ.

Výše zmíněný zákon nabyl účinnosti k 6. 10. 2016. Samotná centrální evidence účtů by měla začít fungovat k 1. 1. 2018 jako jeden z nástrojů, který slouží hlavně k zjišťování trestných činů a k následnému stíhání pachatelů těchto trestných činů. Tuto evidenci bude spravovat Česká národní banka (Zákon č. 300/2016 Sb.).

Hlavním podnětem pro zavedení této evidence je zjednodušení administrativní náročnosti při zjišťování kde a v jaké instituci má daná osoba zřízený účet. Doposud musely orgány veřejné moci zjišťovat informace o účtech u jednotlivých úvěrových institucí formou odeslání dotazu a následného čekání na odpověď (Hejná, 2016).

Obdobný centrální systém evidovaných účtů mají např. v Německu, Francii, Itálii, Rumunsku a Španělsku. Vytvoření takového registru je také doporučením Evropské unie a součástí tzv. protiteroristického balíčku. Zároveň tato evidence bude dobrým pomocníkem pro výše zmíněnou daňovou KOBURU, která díky tomuto nástroji bude moci pracovat ještě efektivněji než doposud (Žurovec, 2016a).

Z výše uvedených informací lze konstatovat, že největší problém daňových úniků tkví hlavně v menších podnikatelských subjektech – i proto jsou zaváděny další nástroje v boji proti nim. Ti totiž vědí, že to mohou zkusit a že pokud budou „chytří“ je malá šance na to, aby se na jejich podvody přišlo – k této domněnce je vede jejich vlastní předchozí zkušenost nebo zkušenost jiných podnikatelských subjektů.

2 Elektronická evidence tržeb v České republice

O povinnosti evidování tržeb jsme mohli slyšet již před několika lety a to v souvislosti se zákonem č. 215/2005 Sb. o registračních pokladnách, který byl prosazen tehdejší levicovou vládou. Po vystřídání levicové vlády vládou pravicovou byl tento zákon nejprve o jeden rok posunut a později byl zákon k 1. 1. 2008 zrušen zákonem č. 261/2007 Sb. Po přibližně deseti letech přišla pravicová strana s částečnou právní úpravou tohoto zrušeného zákona a vznikla tím dnes všem známá elektronická evidence tržeb, jejíž základní principy jsou zakotveny v zákoně č. 112/2016 Sb. o evidenci tržeb, který vešel v platnost dne 13. 4. 2016. V tento den byl také zveřejněn ve Sbírce zákonů doprovodný zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb (Líbal, 2016).

Dalším pramenem, který upravuje fungování EET je vyhláška č. 269/2016 Sb. – vyhláška o způsobu tvorby podpisového kódu poplatníka a bezpečnostního kódu poplatníka.

Hlavním důvodem, proč je od roku 2016 v ČR postupně zaváděna EET, je zamezení daňových úniků, kterých se často dopouštějí podnikatelské subjekty (Bartušková, 2017). EET je jistá forma kontroly, která v ČR prozatím nebyla implementována – tzv. *automatizovaná kontrola*. Kdyby totiž takovou rozsáhlou formu kontroly měli provádět pracovníci Finančních úřadů, musel by jejich počet nepředstavitelně vzrůst (Dušek, 2017).

Elektronickou evidenci tržeb je možné v EU najít v podobě on-line a off-line režimu. Česká republika se přiklonila k evidování tržeb v on-line režimu.

2.1 Evidovaná tržba

Každý, kdo je v České republice plátcem daně z příjmů fyzických nebo právnických osob, je i subjektem evidence tržeb. Jejím předmětem jsou všechny evidované tržby těchto poplatníků (Zákon č. 112/2016 Sb.).

Dle §4 ZoET je „evidovanou tržbou platba, která splňuje formální náležitosti pro evidovanou tržbu a která zakládá rozhodný příjem. Evidovanou tržbou je také platba, která splňuje formální náležitosti pro evidovanou tržbu a je určena k následnému čerpání nebo zúčtování, které zakládá rozhodný příjem, nebo následným čerpáním nebo zúčtováním té platby, která zakládá rozhodný příjem.“

2.1.1 Formální náležitosti evidované tržby

Dle § 5 ZoET „splňuje formální náležitost pro evidovanou tržbu platba poplatníkovi, která je uskutečněna

- a) v hotovosti,
- b) bezhotovostním převodem peněžních prostředků, k němuž dává příkaz plátce prostřednictvím příjemce, kterým je poplatník, který má tržbu evidovat,
- c) šekem,
- d) směnkou,
- e) v jiných formách, které mají charakter obdobný formám podle písmen a) až d), nebo
- f) započtením kauce nebo obdobné jistoty složené některým ze způsobů platby podle písmen a) až e).“

2.1.2 Rozhodný příjem

Dle § 6 odst. 1 ZoET „se rozhodným příjmem rozumí

- a) u poplatníka daně z příjmů fyzických osob příjem ze samostatné výdělečné činnosti, která je podnikáním, s výjimkou příjmů, který:
 - 1. není předmětem daně z příjmů,
 - 2. je z hlediska obvykle přijímaných tržeb ojedinělým, nebo
 - 3. podléhá dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně, nebo
- b) u poplatníka daně z příjmů právnických osob příjem z činností, která je podnikáním, s výjimkou příjmu, který
 - 1. není předmětem daně z příjmů,
 - 2. je z hlediska obvykle přijímaných tržeb ojedinělý,
 - 3. podléhá dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně nebo
 - 4. podléhá dani ze samostatného základu daně.“

Dle § 6 odst. 2 ZoET „příjmy podle odstavce 1 jsou u poplatníka, který je účetní jednotkou, příjmy podle zákona o daních z příjmů, které by poplatník měl, pokud by nebyl účetní jednotkou.“

Dle § 6 odst. 3 ZoET „je pro účely ZoET veřejným příjmem veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti také příjem veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti, který je předmětem daně z příjmů u jejího společníka. Tento příjem není pro účely ZoET tohoto společníka.“

2.1.3 Tržby vyloučené z elektronické evidence tržeb

Během vytváření znění zákona o evidenci tržeb zákonodárci usoudili, že by v několika případech byla povinnost vést evidenci tržeb bezúčelná a nadbytečná. Některé subjekty jsou proto zcela osvobozeny (Hajdušek a Vodička, 2017).

Dle §12 odst. 1 ZoET „evidovanou tržbou nejsou tržby

- a) státu,
- b) územního samosprávného celku,
- c) příspěvkové organizace,
- d) České národní banky,
- e) držitele obchodní licence.“

Dále dle §12 odst. 2 ZoET „evidovanou tržbou nejsou také tržby

- a) banky, včetně zahraniční banky,
- b) spořitelního a úvěrního družstva,
- c) pojišťovny a zajišťovny,
- d) investiční společnosti a investičního fondu,
- e) obchodníka s cennými papíry,
- f) centrálního depozitáře,
- g) penzijní společnosti,
- h) penzijního fondu,
- i) z podnikání v energetických odvětvích na základě licence udělené podle energetického zákona,
- j) z podnikání na základě povolení krajského úřadu podle zákona o vodovodech a kanalizacích.“

Dle §12 odst. 3 ZoET „evidovanou tržbou nejsou také tržby

- a) uskutečněné do přidělení daňového identifikačního čísla a během 10 dní následujících po jeho přidělení,
- b) z poštovních služeb a zboží a služeb poskytovaných v přímé souvislosti s nimi,
- c) ze vztahu souvisejících s pracovněprávním nebo obdobným vztahem,
- d) ze stravování a ubytování žákům a studentům poskytované školou, vysokou školou nebo školským zařízením,
- e) z jízdného nebo související platby hrazených v dopravních prostředcích při pravidelné hromadné přepravě osob,
- f) na palubě letadel,
- g) z osobní železniční přepravy,
- h) z drobné vedlejší podnikatelské činnosti veřejně prospěšných poplatníků,
- i) z prodeje zboží či služeb prostřednictvím prodejního automatu,
- j) z provozování veřejných toalet.“

Dle §12 odst. 4 ZoET „evidovanou tržbou nejsou také tržby, jejichž evidování běžným způsobem by znemožnilo nebo zásadně ztížilo plynulý a hospodárný výkon činnosti, ze které tato tržba plyne, pokud tuto překážku nelze odstranit evidováním tržeb ve zjednodušeném režimu. Tyto tržby stanoví nařízením vláda.“

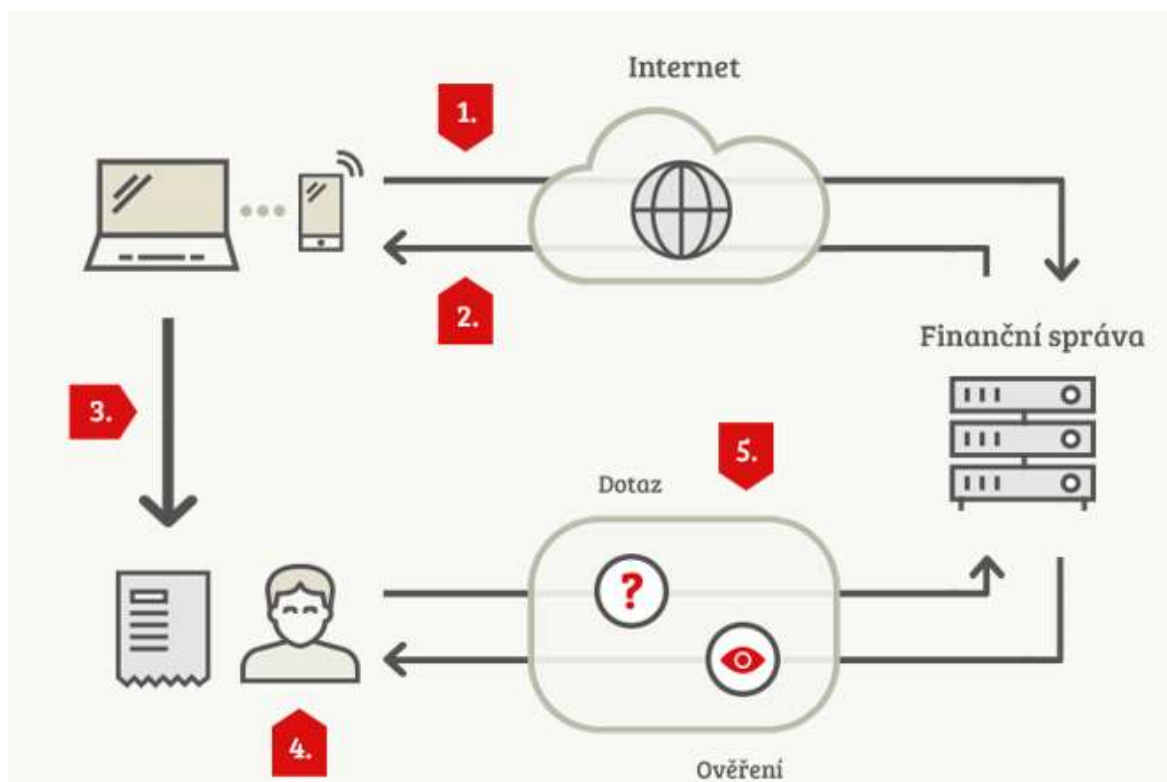
Tržby, které zákon vylučuje z evidence tržeb v odst. 1, jsou vyloučené kvůli zvláštnímu statusu uvedených poplatníků. Tržby, které zákon vylučuje z povinnosti evidovat tržby v odst. 2 jsou tržby, které jsou již dostatečně a transparentně kontrolovány i bez evidence tržeb (Etržby, 2017a).

Lze tedy říci, že je pozitivní, že jsou výše zmíněné subjekty z evidování tržeb vyloučeny. Přesto se domnívám, že by dalších výjimek v budoucnu nemělo přibývat. Samozřejmě že po implementování evidence tržeb vyvstaly další výjimky, které mohou být žádoucí. Nicméně to zneefektivňuje celou podstatu elektronické evidenci tržeb a i její hlavní cíl – narovnání podnikatelského prostředí a s tím spojený boj proti daňovým únikům. Na každý podnikatelský subjekt by se dalo nahlížet tak, že existují určité důvody, proč by zrovna oni neměli svoje tržby evidovat.

2.2 Běžný režim elektronické evidence tržeb

Principem Elektronické evidence tržeb v České republice je evidování tržeb v tzv. on-line režimu, což znamená, že všechny evidované tržby (viz podkapitola 2.1) se hlásí pomocí internetového připojení na Finanční správu ČR.

Fungování EET v běžném režimu je lépe vidět na obrázku č. 3.

Zdroj: Etržby, 2017b, str. 1

Obr. 3 – Postup fungování běžného režimu evidence tržeb

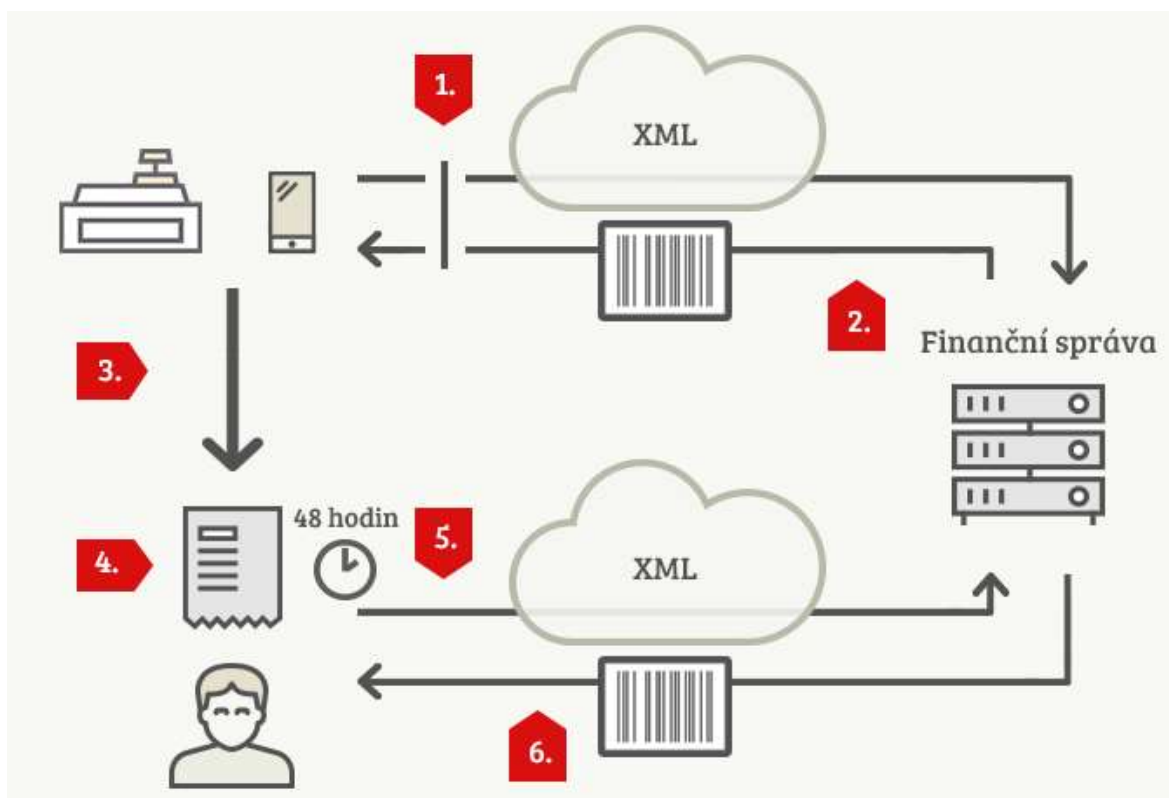
Příjemce tržby má za povinnost nejpozději při uskutečnění tržby nabídnout zákazníkovi účtenku, která obsahuje tzv. FIK, který prodejce získá tak, že pokladní zařízení pošle informaci o přijímané částce na server Finanční správy (1.) a ten vrátí vygenerovaný kód (2.). Podnikatel poté vystaví zákazníkovi účtenku (3.), kterou mu následně předá (4.). Pokud má zákazník potřebu kontroly a chce vědět, zda prodejce opravdu tuto tržbu zaevidoval, může po návratu domů pomocí Daňového portálu prověřit FIK a zjistit, zda zaevidování tržby skutečně proběhlo (5.) (Etržby, 2017b).

Co se týče technické stránky správného fungování EET, podnikatel potřebuje zařízení, které se dá připojit k internetu a samozřejmě připojení k internetu

v okamžiku provedení transakce. To, jaké pokladní zařízení nebo jaký pokladní software podnikatel zvolí, je čistě na jeho osobním uvážení a na uvážení, jaký typ tohoto zařízení pro daný typ podnikatelské činnosti potřebuje. Za pokladní zařízení se může mimo pokladny považovat i PC, tablet nebo mobilní telefon, proto si podnikatel nemusí pořizovat žádné certifikované zařízení (Etržby, 2017c).

2.2.1 Evidování tržeb při výpadku internetového spojení

V souvislosti s postupným zaváděním EET vyplývají na povrch některé problémy, které se evidování tržeb v on-line režimu týkají. Jedním z nich je i skutečnost, že se tržby evidují pomocí internetového připojení a ne vždy musí internetové připojení fungovat. Pokud se tento problém objeví, musí poplatník postupovat následujícím způsobem, tak, jak je zobrazeno na obrázku č. 4.

Zdroj: Etržby, 2017b, str. 1

Obr. 4 – Postup fungování evidence tržeb při výpadku internetového spojení

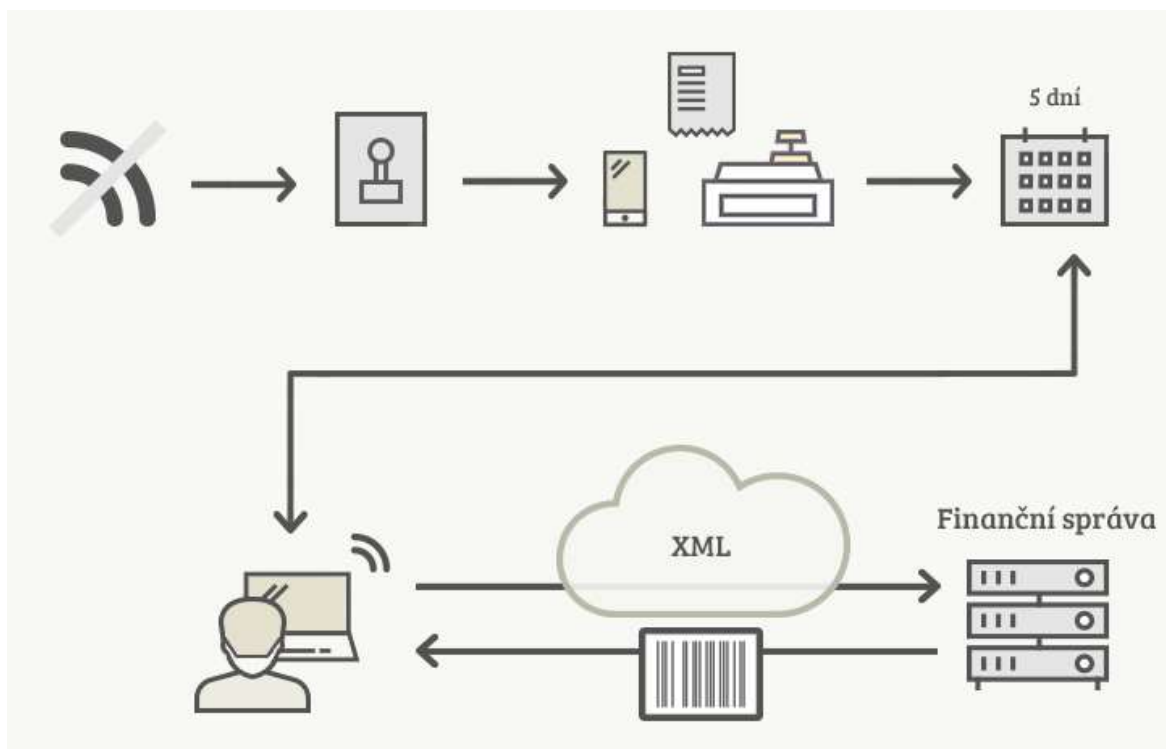
Poplatník přijímá tržbu a pokouší se odeslat tuto informaci na server Finanční správy (1.), spojení se ovšem nedaří a poplatník neobdrží potvrzení o přijetí této transakce ani FIK (2.). Prodejce tedy vystaví (3.) a předá zákazníkovi účtenku (4.), která namísto FIK obsahuje podpisový kód poplatníka. Jakmile dojde k opětovnému

navázání spojení (nejdéle do 48 hodin), pokladní zařízení odešle automaticky skutečnost o evidované tržbě na server Finanční správy (5.) a z tohoto serveru je odesláno potvrzení o přijetí tržby spolu s FIK (Etržby, 2017b).

Na základě uvedených skutečností je možné konstatovat, že možnost evidovat přijatou tržbu při výpadku internetového připojení je pro podnikatelské subjekty dobrou možností, protože v případě selhání technologie nepřijdou o své potenciální tržby.

2.3 Zjednodušený režim EET

Česká úprava evidence tržeb také umožňuje podnikatelům, kteří nemají dlouhodobou možnost připojení na internet, evidovat tržby v tzv. zjednodušeném režimu EET. Tento režim vyplývá z režimu běžného a hlavní rozdíl vyplývá z obrázku č. 5.

Zdroj: Etržby, 2017b, str. 1

Obr. 5 – Postup fungování elektronické evidence tržeb ve zjednodušeném režimu

Poplatník zaeviduje přijatou tržbu a uloží tuto tržbu do svého zařízení a předá zákazníkovi účtenku bez FIK. Poté je poplatník povinen odeslat takto uskutečněnou tržbu na Finanční správu ČR, a to nejpozději do 5 dnů od uskutečnění této

transakce. Odeslat tržbu může např. tak, že přesune své pokladní zařízení na místo, kde je k dispozici připojení k internetu. Takto zaevidovanou tržbu si poté zákazník znovu může ověřit pomocí webové aplikace (Etržby, 2017b).

Dle §10 odst. 1 ZoET „se ve zjednodušeném režimu mohou evidovat tržby z prodeje zboží a služeb na palubě dopravních prostředků při pravidelné hromadné přepravě osob podle zákona upravující daň z přidané hodnoty.“

Dále dle §10 odst. 2 ZoET „se ve zjednodušeném režimu mohou evidovat také tržby, jejichž evidování běžným způsobem by znemožnilo nebo zásadně ztížilo plynulý a hospodárný výkon činnosti, ze kterého tyto tržby plynou. Tyto tržby stanová nařízením vláda.“

Povolení ke zjednodušenému režimu vydává na základě podání žádosti správce daně. Poplatník v této žádosti musí uvést důvod, proč žádá o povolení evidování tržeb ve zjednodušeném režimu a také tržby, které mají být pro poplatníka povoleny je evidovat ve zjednodušeném režimu (Zákon. č.112/2016 Sb.).

Na základě výše uvedeného je možné konstatovat, že možnost evidovat tržby ve zjednodušeném režimu vede k omezení případného ukončení podnikatelské činnosti těch subjektů, kteří možnost permanentního připojení k internetu nemají.

2.4 Rozsah zasílaných údajů Finanční správě ČR

Dle §19 odst. 1 ZoET je „údajem zasílaným datovou zprávou

- a) daňové identifikační číslo poplatníka,
- b) označení provozovny, ve které je tržba uskutečněna,
- c) označení pokladního zařízení, na kterém je tržba evidována,
- d) pořadové číslo účtenky,
- e) datum a čas přijetí tržby nebo vystavení účtenky, pokud je vystavena dříve,
- f) celková částka tržby,
- g) bezpečnostní kód poplatníka,
- h) podpisový kód poplatníka,
- i) údaj, zda je tržba evidována v běžném nebo zjednodušeném režimu.“

Dle §19 odst. 2 ZoET je „údajem zasílaným datovou zprávou také

- a) celková částka plateb určených k následnému čerpání nebo zúčtování,
- b) celková částka plateb, které jsou následujícím čerpáním nebo zúčtováním platby,
- c) daňové identifikační číslo poplatníka, který pověřil evidováním této tržby poplatníka, který tržbu eviduje,
- d) základ daně z přidané hodnoty a daň podle sazeb daně z přidané hodnoty,
- e) celková částka daně z přidané hodnoty pro cestovní službu,
- f) celková částka daně z přidané hodnoty pro prodej použitého zboží.“

2.5 Postupné zavádění EET

Jak již bylo nastíněno v předcházejících podkapitolách, v České republice je EET zaváděna postupně.

Podnikatelé, kteří mají povinnost evidovat své tržby jsou rozděleny do čtyř fází – vodítkem pro rozdělení těchto podnikatelských subjektů jsou kódy klasifikace NACE. Hlavním důvodem tohoto kroku je předcházení přetížení IT systému (Líbal, 2016). Jednotlivé fáze ukazuje tabulka č. 1.

Tab. 1 – Fáze zavádění EET

Fáze	Datum zahájení EET	Popis tržeb	Kód CZ-NACE	Odhadovaný počet subjektů v tis.
1.	1.12.2016	Ubytování Stravování a pohostinství	55 56	60
2.	1.3.2017	Velkoobchod a maloobchod	45.1 45.3 45.4 46 a 47	250
3.	1.3.2018	Ostatní činnosti s výjimkou fáze 4	různé kódy	150
4.	1.6.2018	Vybraná řemesla a výrobní činnosti	různé kódy	150

Zdroj: Líbal, 2016, str. 40

Zákon o evidenci tržeb také umožňuje vládě stanovit, že se některé fáze implementace evidence tržeb posunou – což znamená, že se předpokládaná data v tabulce č. 1, mohou ještě posunout (Líbal, 2016).

Dle výše zmíněného byly jednotlivé fáze EET implementovány podobně, jak tomu bylo v Chorvatsku (viz podkapitola 3.2 – evidování tržeb v Chorvatsku). Každá země je ovšem jedinečná a v každé zemi se jednotlivá odvětví v souvislosti s daňovými úniky chovají jinak. Na obrázku č. 1 je jasně patrné, že k největším daňovým únikům v ČR dochází v odvětví potravin, nápojů a tabáku. Z tohoto důvodu je možné si položit otázku, proč se jednotlivé fáze evidování tržeb v ČR neupravily i vzhledem ke skutečnosti, že celé období implementace je plánováno na rok a půl. Povinnost připadající subjektům evidovat tržby v jednotlivých fázích se měla upravit tak, aby se začalo efektivně zabraňovat daňovým únikům prvotně v nejproblémovějších oborech.

2.6 Vzorová účtenka podle zákona o evidenci tržeb

Příloha č. 1 je v souladu se zákonem č. 112/2016 a dělí se na šest částí.

Jak je uvedeno v příloze č. 1, v první části se nachází základní informace o prodeji. Na účtence musí být uvedeno DIČ. Ve zvláštních případech je možné vydat oprávnění pro poplatníka, aby evidoval tržby za jiného poplatníka. Pokud toto pověření poplatník má a eviduje tržby za jiného poplatníka, musí se DIČ tohoto prodejce objevit na účtence (Etržby, 2017b).

Ve druhé části musí být uvedeny údaje o provozně, které přiděluje správce daně. Dále datum a čas uskutečnění tržby. Číslo pokladny, které si prodejce určuje sám na základě toho, kolik má na své provozovně pokladen – každé pokladní zařízení musí mít svoje unikátní označení. Také zde musí být číslo účtenky (Etržby, 2017b).

Ve třetí části účtenky najdeme údaje o uskutečněných tržbách (Etržby, 2017b).

Ve čtvrté části jsou uskutečněné tržby rozděleny do jednotlivých sazeb DPH – v ČR 10 %, 15 % a 21 %. Dále v této části na účtence najdeme základ daně, samotnou daň a celkovou částku, kterou musí zákazník zaplatit (Etržby, 2017b).

V páté části nalezneme celkovou částku, kterou zákazník prodejci zaplatí – tato částka se musí shodovat s částkou, která je odeslána prostřednictvím internetu na Finanční správu (Etržby, 2017b)

V šesté části nalezneme samostatné informace o zaevidované tržbě jako je režim tržby (viz podkapitola 2.2, 2.3), FIK, jehož délka je 39 znaků a pokud je na konci tohoto kódu uvedeno *ff*, znamená to, že tržba nebyla zaevidována. Kód BKP což je tzv. bezpečnostní kód poplatníka, který se na pokladní doklad tiskne vždy. V případech, kdy prodejce není povinen uvádět na dokladu FIK (viz podkapitola 2.2.1 a 2.3), je tento kód nahrazen kódem PKP, což je podpisový kód poplatníka (Etržby, 2017b).

Podnikatelé však musí myslet na to, že některé položky podle ZoET nemusejí být na pokladním dokladu uvedeny, ale podle jiných zákonů je podnikatel uvádět musí (Etržby, 2017b).

2.6.1 Způsoby vystavování účtenky

Prodejce má v rámci zavedení EET povinnost vystavovat účtenky. Tyto účtenky mohou mít tři podoby. První podobou je vytisknutí účtenky. Tisk probíhá přes termální tiskárnu, na kterou není potřeba barva. Druhou možností, která nezankla ani po zavedení EET je klasické vypisování účtenek ručně. Pokud ale prodejce má

účetnek za den více, není tento způsob vystavování účtenek příliš vhodný – zvláště z toho důvodu, že prodejce musí na ručně psanou účtenku vypsát všechny kódy. Dalším způsobem pro vystavení dokladu je elektronická účtenka, která se vyskytuje nejvíce v internetových obchodech. V kamenných obchodech je to totiž s vystavováním elektronické účtenky složitě – zákazník musí s vystavení elektronické účtenky souhlasit – pokud nesouhlasí, musí mu prodejce doklad vytisknout (EET Money, 2017a). Další možnost je odesílání zaevidované tržby pomocí SMS zprávy – zde podnikatel zašle částku a sazbu DPH na přidělené číslo, to obratem pošle zkrácený FIK – ten poté stačí zákazníkovi opsat na papír, případně ho požádat o telefonní číslo nebo emailovou adresu a podnikatel nemusí účtenku tisknout (SMS EET, 2017).

Bohužel se domnívám, že jsou subjekty zapojené do EET velice špatně informované o možnosti jiného způsobu vystavování účtenek. Nesetkala jsem se s tím, že by mi byla nabídnuta jiná než klasická tištěná účtenka. Vzhledem k tomu, že vídám stále častěji zákazníky, kteří si účtenky neberou, mohla by lepší informovanost podnikatelských subjektů snížit tištění zbytečných účtenek a zároveň jim rozhodně snížit finanční náklady na jejich tisknutí.

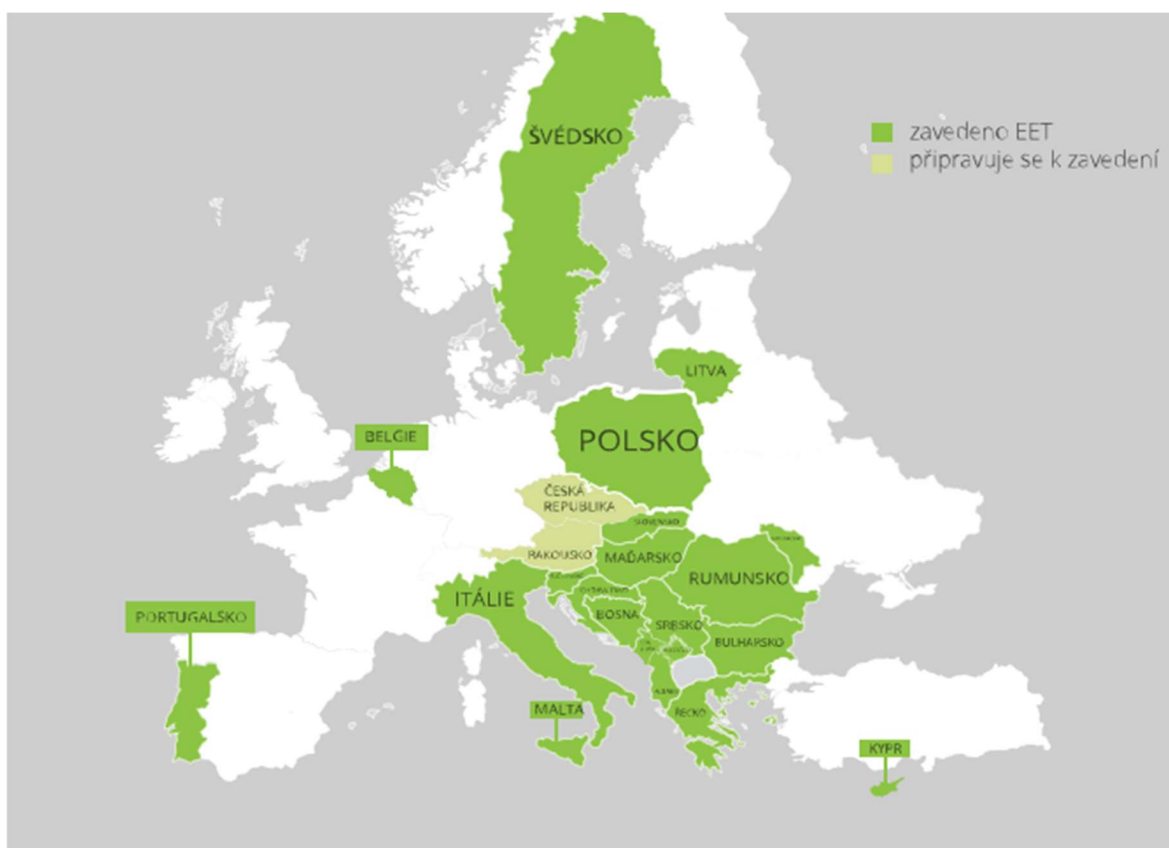
2.7 Účtenková loterie

Účtenková loterie byla v prvním kole spuštěna v říjnu 2017. Hlavním důvodem pro vytvoření účtenkové loterie je motivace zákazníků k tomu, aby si od prodejců přebírali doklady. Tento doklad musí zákazník zaregistrovat na internetových stránkách a koncem každého měsíce pak společnost Sazka a.s. vylosuje několik výherců. Každý měsíc se v Účtenkové loterii hraje o více než 20 000 cen, které mají hodnotu v rozmezí od 100 Kč do 1 mil. Kč (Účtenkovka, 2017).

3 Srovnání off-line a on-line modelů elektronické evidence tržeb ve státech Evropské unie

Daňové úniky netrápí pouze Českou republiku, ale týkají se i dalších zemí Evropské unie. I přesto, že ve většině zemí v EU není evidování tržeb nijak řešeno, v některých státech mají podobné systémy evidence již řadu let. Proto hlavním cílem této kapitoly je srovnat off-line a on-line modely elektronické evidence tržeb ve vybraných státech Evropské unie.

Na obrázku č. 6, je možno vidět, kde byly podobné systémy zavedeny a kde se plánuje jejich zavedení. Jak jsem již zmínila, v České republice bylo EET již zavedeno, ale stále se do systému nezapojily všechny podnikatelské subjekty (viz kapitola 2.6 – Postupné zavedení EET)

Zdroj: Jak na etržby, 2017, str. 1

Obr. 6 – Mapa zavedení EET ve státech EU

Jak je vidět na obrázku č. 6, evidování tržeb je po Evropě velmi rozšířené a to např. v Belgii, Chorvatsku, Litvě, Maďarsku, Polsku, Rakousku, Rumunsku, Slovensku, Slovinsku nebo Švédsku.

V rámci Evropy se více vyskytují tzv. off-line systémy EET. Zde bohužel podnikatelé přicházejí na stále nové a nové způsoby toho, jak data upravovat. Právě z tohoto důvodu se musí zákony a nařízení vlády neustále obnovovat (Jak na etržby, 2017).

Pro srovnání jednotlivých systémů evidence tržeb jsem si vybrala země, které spolu s Českou republikou patří do Visegrádského systému – Polsko, Slovensko a Maďarsko. Dále potom Belgie, Chorvatsko, Rakousko a Švédsko.

3.1 Evidování tržeb v Belgii

Belgie se při zavádění registračních pokladen (registered cash register system), zaměřila na pohostinské služby, a proto od 1. ledna 2015 mají belgičtí poplatníci, kteří poskytují stravovací služby povinnost evidovat tržby a vydávat svým zákazníkům účtenky. Tento systém registračních pokladen ovšem vyplývá z dohody mezi belgickou vládou a podnikateli ve stravovacích službách, kde výměnou za to, že budou tržby evidovat, je ze strany vlády snižena sazba DPH z 21 % na 12 % u stravovacích a restauračních služeb. Tato sazba byla v Belgii snižena v roce 2010. Oproti ČR se však v Belgii jedná pouze o off-line model evidence tržeb a tento model má celkem tři části. První část je samotná registrační pokladna. Dále tzv. fiskální datová jednotka, kam ale nemůže belgický podnikatel vstoupit a jakkoliv tato data upravovat a poslední částí je čipová osobní karta podnikatele, která slouží k jeho identifikování (Smetánková a Palán, 2015).

3.2 Evidování tržeb v Chorvatsku

Chorvatsko se rozhodlo pro zavedení evidence tržeb (tzv. fiskalizace) z důvodu toho, že podnikatelé vykazovali trvale nízké tržby skoro ve všech podnikatelských sektorech. Hlavním důvodem tohoto zavedení bylo snížit daňové úniky na daních z příjmů a DPH. Dalšími důvody pro zavedení mělo Chorvatsko několik – získat dohled nad hotovostními transakcemi nebo získat více informací o podnikatelských subjektech. Také zde byla implementována účtenková loterie, která funguje na stejném principu jako v ČR (Smetánková a Palán, 2015).

Fiskalizace proběhla v Chorvatsku ve třech fázích – první fáze v lednu 2013 (malé firmy působící v sektoru ubytovacích a stravovacích služeb, dále pak pro velké a střední firmy). Druhá fáze nastala v srpnu 2013, kam se zapojily velkoobchody a maloobchody a nezávislé profese (veterináři, právníci atd....). Do třetí a zároveň

poslední fáze, která v Chorvatsku proběhla v červenci 2013, se zapojili zbývající podnikatelé, kteří přijímají hotovostní platby a v předchozích fázích zapojení nebyli. (Tot a Detelj, 2014).

3.3 Evidování tržeb v Maďarsku

V Maďarsku je pro podnikatelské subjekty evidovat svoje tržby přes on-line registrační pokladny povinné od roku 2012. Tak jako v ČR připojení podnikatelů k tomuto systému probíhalo v několika fázích. K rozhodnutí o tom, že v Maďarsku bude systém evidence tržeb probíhat on-line, přispělo několik aspektů. Hlavním z nich bylo vyhnout se možnosti úpravy dat tak jak se tomu děje v několika jiných zemích, které používají off-line systém (Smetánková, Palán, 2015). V Maďarsku však nejsou tolik benevolentní k tomu, aby měl někdo z podnikatelů možnost svoje tržby neevidovat. Částečné osvobození platí pouze pro ty, kteří nemají na místě, kde obchodují trvalé připojení k internetu – částečně hlavně proto, že i přesto jsou povinni jednou za měsíc svá data Finanční správě přinést, ať už v podobě CD nosiče nebo tím, že přenesou svoji pokladnu na místo, kde je připojení k internetu k dispozici (Sales data controller, 2014).

3.4 Evidování tržeb v Polsku

V Polsku je evidování tržeb již dobře známé, zavedlo se zde totiž již v roce 2004. Polští podnikatelé jsou proto od tohoto roku povinni registrovat svoje tržby a poté vytisknout a předat účtenku zákazníkovi (Smetánková, Palán, 2015). Velký rozdíl oproti ČR je hlavně v tom, že povinnost mít registrační pokladnu nezávisí na oboru podnikání, ale na ročním obratu. V Polsku jí musí mít každý podnikatelský subjekt, který má roční obrat větší než 20 000 PLN (cca 130 000 CZK) (Eichler, 2015). Tak jako v ČR, ale jsou některé obory podnikání z této povinnosti vyjmuty. V Polsku jsou to např. notářské, telekomunikační nebo dopravní služby a v oblasti prodeje jsou vyjmuty např. prodeje LPG, fotografického vybavení, rádií apod. Největším rozdílem oproti ostatním zemím v EU je, že polští podnikatelé musí mít dva displeje. Druhý displej slouží pro zákazníka – ten na něm vidí všechny údaje o svojí platbě (Smetánková a Palán, 2015).

I přesto, že by se mohlo zdát, že vzhledem k dlouhodobému používání registračních pokladen v Polsku se jedná již o ustálený systém, ve skutečnosti tomu tak není.

Z důvodu prokázání toho, že se v Polsku dá manipulovat s daty o tržbách, musí se neustále tento systém modernizovat (Jak na etržby, 2017).

3.5 Evidování tržeb v Rakousku

Od ledna 2016 má povinnost evidovat tržby i každý podnikatelský subjekt v Rakousku, jehož roční obrat přesáhne 15 000 EUR (cca 400 000 CZK). Evidence tržeb probíhá na rozdíl od ČR pomocí off-line systému (Smetánková, Palán, 2015). Podobně jako v Chorvatsku mají nakupující povinnost převzít si od prodávajícího účtenku. Evidence tržeb přes registrační pokladny se v Rakousku netýká prodejců na farmářských trzích, jarmarcích apod. Výjimku z evidování mají i další drobní prodejci jako např. fiakristé nebo provozovatelé kočárů s koňmi pro turisty. Tato výjimka neplatí, pokud roční obrat těchto drobných podnikatelů přesahuje 30 000 EUR (800 000 CZK) (EET Money, 2017b).

3.6 Evidování tržeb na Slovensku

Na Slovensku bojují proti daňovým únikům prostřednictvím evidování tržeb již od roku 1994. Tento systém se však tamější podnikatelé naučili pohodlně obcházet a markovali do tehdejší evidence tržeb pouze ty tržby, které chtěli. Navíc měli celkem dobrý přístup k datům a mohli je ze systému pohodlně vymazat. Z tohoto důvodu se Slovenská vláda rozhodla systém evidence tržeb inovovat a v roce 2009 zavedla registrační pokladny, které mohou prodávat pouze prověřením prodejci a k fiskální paměti pokladny se nelze dostat. Do té doby platila výjimka pro některé obory podnikání jako například pro lékaře, veterináře nebo provozovatele taxi služeb. I přes tuto změnu vyhýbání se daním na Slovensku neustalo, a proto Slovenská vláda v roce 2015 přistoupila k zavedení obdobného systému evidence tržeb jaký můžeme vidět v ČR. Toto nařízení se týká i oborů, které předtím byly z evidence tržeb vyškrtnuty (Ekonomika idnes, 2015). Podnikatelé na Slovensku si však mohou vybrat, zda budou používat on-line nebo off-line systém evidence tržeb. Je proto na uvážení každého podnikatele, který systém je pro něho pohodlnější a dostupnější. Pokud např. podnikatel nemá v prodejním místě možnost připojení na internet, může pohodlně evidovat tržby systémem z roku 2009 (Smetánková a Palán, 2015).

3.7 Evidování tržeb ve Švédsku

Ve Švédsku se k evidenci tržeb přiklonili již v roce 2010, kdy podnikatelé mají povinnost evidovat všechny hotovostní tržby a tržby přes platební kartu. Tento zákon se nevztahuje na tržby, které jsou provedeny na fakturu, a to i v případě, že je platba provedena v hotovosti. I ve Švédsku platí výjimky z evidování tržeb. Ty se týkají osob, které prodávají malé množství výrobků či služeb. Dále to platí pro provozovatele taxi služeb nebo pro domovní prodej. Hlavními subjekty, na které jsou tyto výjimky mířeny, jsou velké firmy – v nich lze najít dobré kontrolní mechanismy. U Švédských podnikatelů můžeme najít pokladnu, která se skládá ze dvou částí, a to ze samostatné pokladny a dále z tzv. „černé skříňky“, která do sebe ukládá data o uskutečněných tržbách. K této části pokladny mají přístup pouze daňové úřady (Smetánková, Palán, 2015). Švédsko tedy místo připojení se do on-line sítě, zavedlo prověřené registrační pokladny. Podle průzkumů, které provedly daňové úřady, se ročně do švédské státní pokladny dostane po zavedení registračních pokladen o cca 355 mil. EUR ročně (cca 9 mld. CZK) (Vejvodová, 2015).

3.8 Srovnání evidování tržeb v zemích Evropské unie

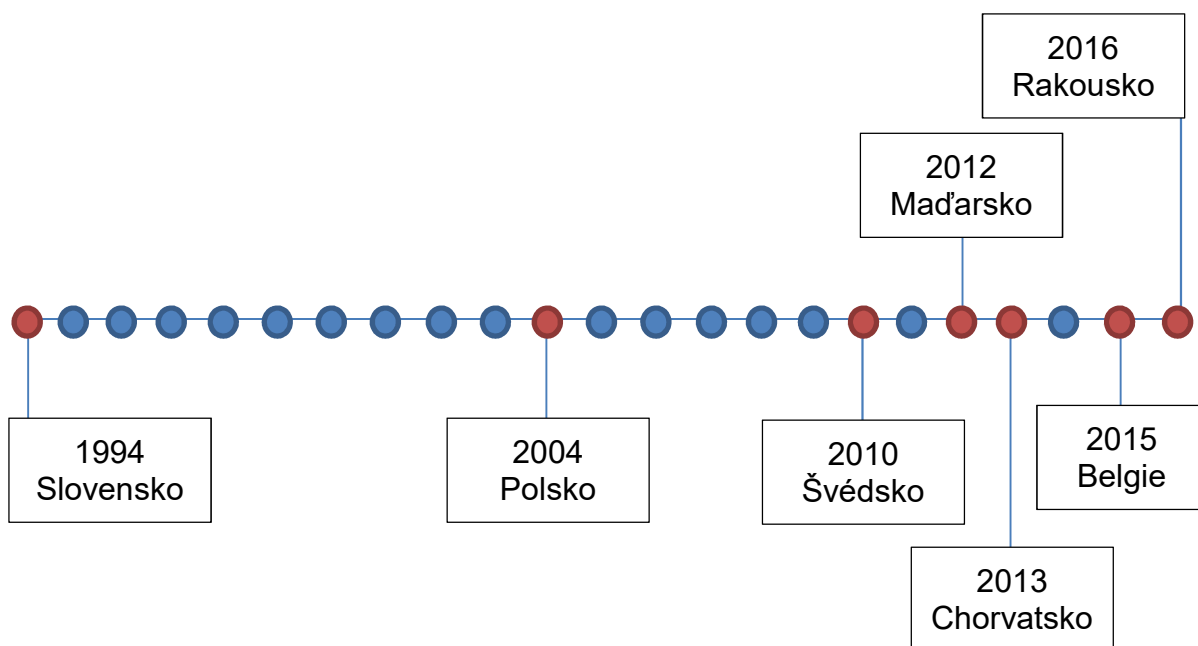
Jak je z jednotlivých forem evidence tržeb, které jsou výše popsány zřejmé, každá země pojala evidování tržeb svým vlastním způsobem – i přesto se mezi těmito zeměmi najdou souvislosti.

Hlavním cílem této podkapitoly je srovnat evidování tržeb v zemích Evropské unie. Prvky pro srovnání byly vybrány celkem 3 a jsou následující:

- rok implementace,
- model evidence tržeb,
- subjekty a výjimky evidence tržeb.

Rok implementace

Jako první kritérium bylo zvoleno rok implementace – to ukazuje obrázek č. 7.

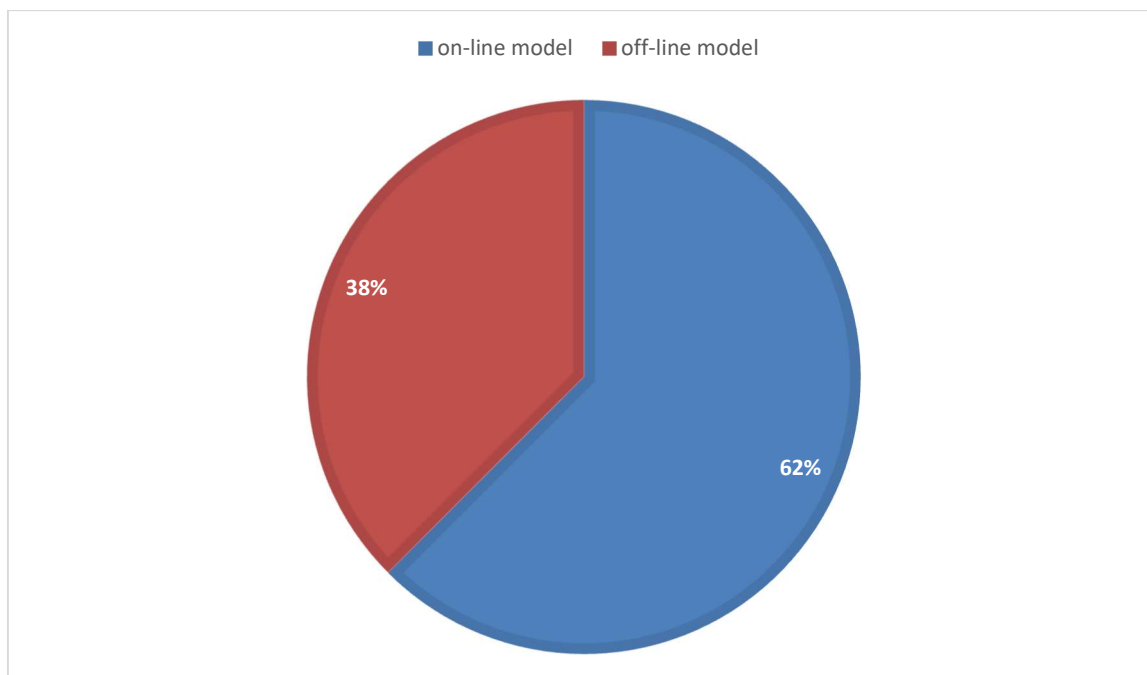
Zdroj: zpracováno na základě informací z předchozích podkapitol

Obr. 7 – Časová osa zavedení původního systému evidence tržeb v zemích EU

Jak znázorňuje obrázek č. 7, z vybraných zemí bylo Slovensko vůbec první zemí, které přišlo s nápadem evidování tržeb svých podnikatelských subjektů, nicméně tento původní systém byl již částečně nahrazen (viz podkapitola 3.6 – evidování tržeb na Slovensku). Od roku 2004 je tato povinnost i v Polsku. V roce 2010 se připojilo Švédsko a poté poměrně rychle i další země.

Model evidence tržeb

V Evropské unii můžeme najít celkem dva modely evidence tržeb. Prvním modelem je evidování tržeb tzv. on-line cestou a druhým modelem je evidování tržeb off-line cestou. Na obrázku č. 8 je zobrazen graf, který ukazuje, jaké systémy evidování tržeb jsou u vybraných zemí využívány.

Zdroj: zpracováno na základě informací z předchozích podkapitol

Obr. 8 – Procentuální vyjádření využívaných modelů evidování tržeb ve státech EU

Na základě obrázku č. 8 se dá říci, že je v Evropské unii více rozšířený tzv. off-line model evidování tržeb, což znamená, že podnikatelské subjekty nemají povinnost evidovat tržby za pomoci připojení k internetu a jejich data se ukládají do paměti registračních pokladen. Na obrázku č. 8 je zohledněn i fakt, že na Slovensku paralelně fungují oba systémy současně.

Subjekty evidence tržeb

Tak jako v České republice i v ostatních zemích Evropské unie existují subjekty, na které se evidování tržeb vztahuje a subjekty, které jsou z evidování tržeb vyjmuty. To popisuje tabulka č. 2.

Tab. 2 – Subjekty a výjimky evidence tržeb v zemích EU

Země	Subjekty evidence tržeb	Výjimky z evidování
Belgie	stravovací služby	všichni ostatní
Chorvatsko	všichni bez výjimek	-
Maďarsko	všichni bez výjimek	-
Polsko	každý subjekt který má roční obrat větší než 20 000 PLN	notářské, telekomunikační nebo dopravní služby, prodeje LPG, fotografického vybavení, rádií apod.
Rakousko	každý subjekt který má roční obrat větší než 15 000 EUR/ročně.	farmářské trhy, jarmarky, drobní podnikatelé (pokud je u nich menší obrat než 30 000 EUR/ročně).
Slovensko	do roku 2015 bez veterinářů atd...., od roku 2015 se vztahuje na všechny	-
Švédsko	-	prodej malého množství výrobků a služeb, taxikáři a domovní prodej, prodej na fakturu, i když v hotovosti

Zdroj: zpracováno na základě informací z předchozích podkapitol

Jak je popsáno v tabulce č. 2, podobnou povinnost muset evidovat tržby mají v Chorvatsku, Maďarsku a od roku 2015 i na Slovensku. Stejné kritérium pro ty, kteří mají povinnost evidovat své tržby mají v Polsku a Rakousku, kde se to odvíjí od ročního obratu. Naopak v Belgii mají systém evidování povinný pouze podnikatelé, kteří podnikají ve stravovacích službách (viz. podkapitola 3.1 – evidování tržeb Belgie). Dále ve Švédsku mají tuto povinnost všichni až na několik výjimek, které jsou uvedeny v tabulce č. 2 – ty evidovat nemusí.

4 Analýza pozitiv a negativ spojených s elektronickou evidencí tržeb

Hlavním cílem této kapitoly je analyzovat pozitiva a negativa spojená s elektronickou evidencí tržeb, a to především ze strany těch, kterých se EET týká – tedy ze strany restaurací a hotelů. Na ty byla tato práce zaměřena především z toho důvodu, že mají s evidováním tržeb nejdelší zkušenost (viz. podkapitola 2.5 – Postupné zavádění EET).

Pro sběr informací byly pro účely této práce zkombinovány dotazníkové šetření a osobní rozhovory. Pro výběr dotazníkového šetření mě vedlo přesvědčení, že EET postihuje různě velké hotely a restaurace odlišně. Celkem se dotazníkového šetření zúčastnilo 64 respondentů. Pro praktickou ukázkou toho, jak systém EET funguje, byly provedeny celkem 2 osobní rozhovory – jeden v hotelu a jeden v restauraci.

4.1 Pozitiva Elektronické evidence tržeb

Mezi hlavní pozitiva Elektronické evidence tržeb pro **podnikatele** v České republice patří:

- narovnání podmínek pro podnikatele,
- snížení sazby DPH v oblasti stravovacích služeb,
- využití registračních pokladen pro jiné účely,
- evidování tržeb pomocí chytrých zařízení.

Mezi hlavní pozitiva Elektronické evidence tržeb pro **zákazníky** v České republice patří:

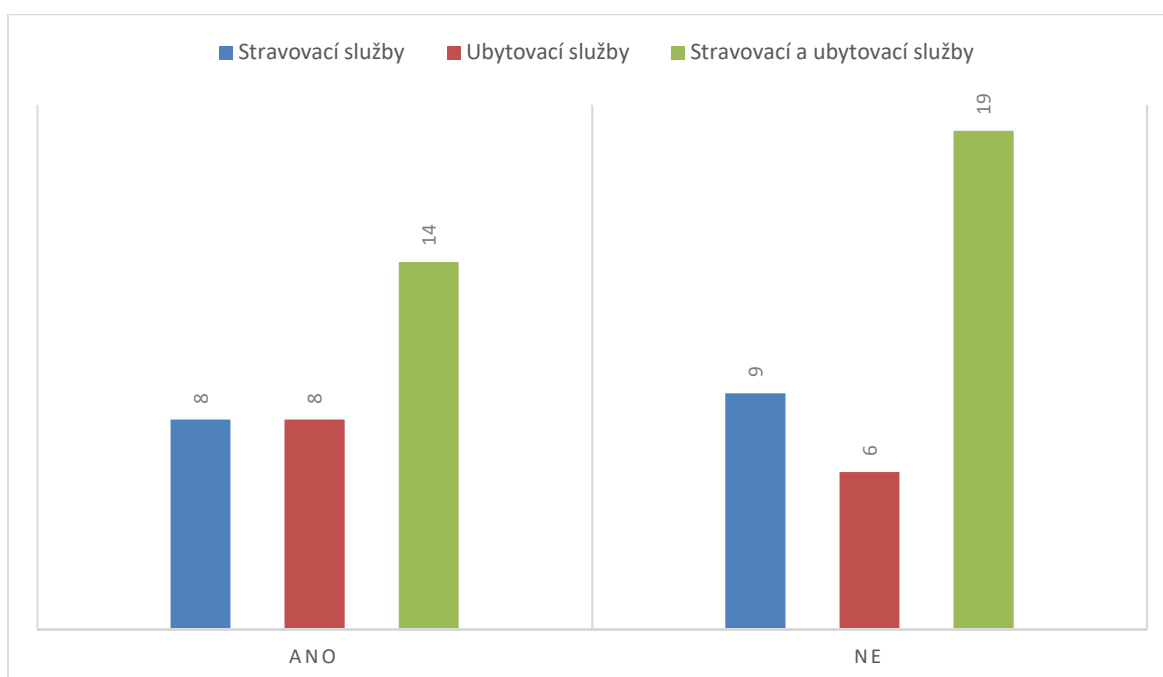
- vystavování účtenek,
- účtenková loterie.

4.1.1 Pozitiva elektronické evidence tržeb z pohledu podnikatele

Tak jako každý nově zavedený nástroj, i EET s sebou nese celou řadu pozitiv a negativ. Tato podkapitola se zabývá analýzou pozitiv z pohledu podnikatelských subjektů.

Narovnání podmínek pro podnikatele

Narovnání podmínek pro podnikatele patří bezesporu k největším pozitivům a hlavním cílům implementování Elektronické evidence tržeb v České republice. Z obrázku č. 9 vyplývá, že je 46,87 % hotelů a restaurací přesvědčeno, že určitým způsobem plošné zavedení elektronické evidence tržeb pomůže v narovnání podnikatelských podmínek.

Zdroj: vytvořeno na základě provedeného výzkumu

Obr. 9 – Narovnání podmínek pro podnikatele

Tento výsledek není nijak ovlivněn velikostí podnikatelského subjektu (od 0 do 135 zaměstnanců) ani tím, zda se jejich restaurace či hotely nacházejí na vesnici nebo ve městě. I přesto však tento výsledek ovlivňují další skutečnosti, které podle dotazovaných musí být splněny, aby skutečně došlo k narovnání podmínek. Jednou z nich je např. povinnost evidovat tržby celoplošně – tedy pro všechny a bez výjimky. Pouze 28 % hoteliérů a restaurátérů se domnívá, že výjimky jsou

v některých případech opodstatněné (např. nevidomý) a žádoucí. Zbýlých 72 % uvedlo, že pokud výjimek bude přibývat, skutečně nedojde ke splnění hlavního cíle EET.

Snížení sazby DPH v oblasti stravovacích služeb

Ruku v ruce se zavedením elektronické evidence tržeb pro hotely a restaurace šlo i snížení sazby DPH z 21 % na 15 % v oblasti stravovacích služeb. Výjimku z 15 % sazby DPH tvoří alkoholické nápoje a toto snížení začalo platit dnem začátku platnosti zákona č 112/2016 Sb. (Žurovec, 2016b).

Domnívám se, že tento krok je bezesporu pozitivem, i přesto, že by se dalo spekulovat, zda by snížení sazby neproběhlo i kdyby EET implementována nebyla. Podobné snížení sazby DPH spolu se zavedením registračních pokladen proběhlo i v Belgii (viz podkapitola 3.1 - Evidování tržeb v Belgii).

I přes snížení sazby DPH 44 % restaurací odpovědělo, že po zavedení EET byly nuceny zvednout ceny prodávaných produktů. Hlavním uváděným důvodem byla nepoměrná finanční zátěž pro nákup nových zařízení, popř. následné náklady na provoz EET jako je internetové připojení nebo papírové kotoučky do tiskárny (z osobních rozhovorů bylo zjištěno, že papírové kotoučky stojí cca 5-10 Kč). Toto zvýšení se z 62,5 % týkalo podniků, které mají více než 10 zaměstnanců.

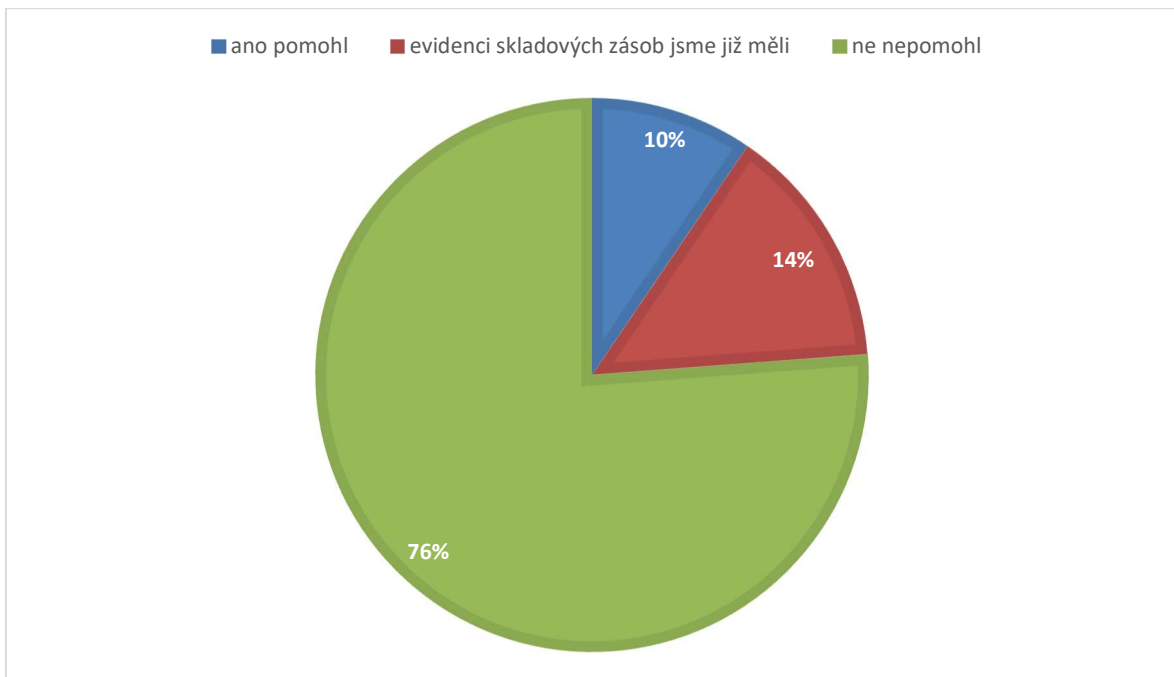
Z celkového počtu dotazových celkem 39 % zvýšilo ceny prodávaných produktů nebo nabízených služeb po zavedení EET.

Dalším uváděným důvodem pro zvýšení cen u 44 % dotázaných byla i dodatečná administrativní zátěž a s tím i spojené vyšší náklady na účetnictví.

Využití registračních pokladen pro jiné účely

Mezi třetí pozitivum zavedení Elektronické evidence tržeb patří i možnost využít tento systém k jiným účelům – např. k evidenci skladových zásob.

Na obrázku č. 10 je ukázáno, zda zavedení systému EET druhotně k něčemu přispělo.

Zdroj: vytvořeno na základě provedeného výzkumu

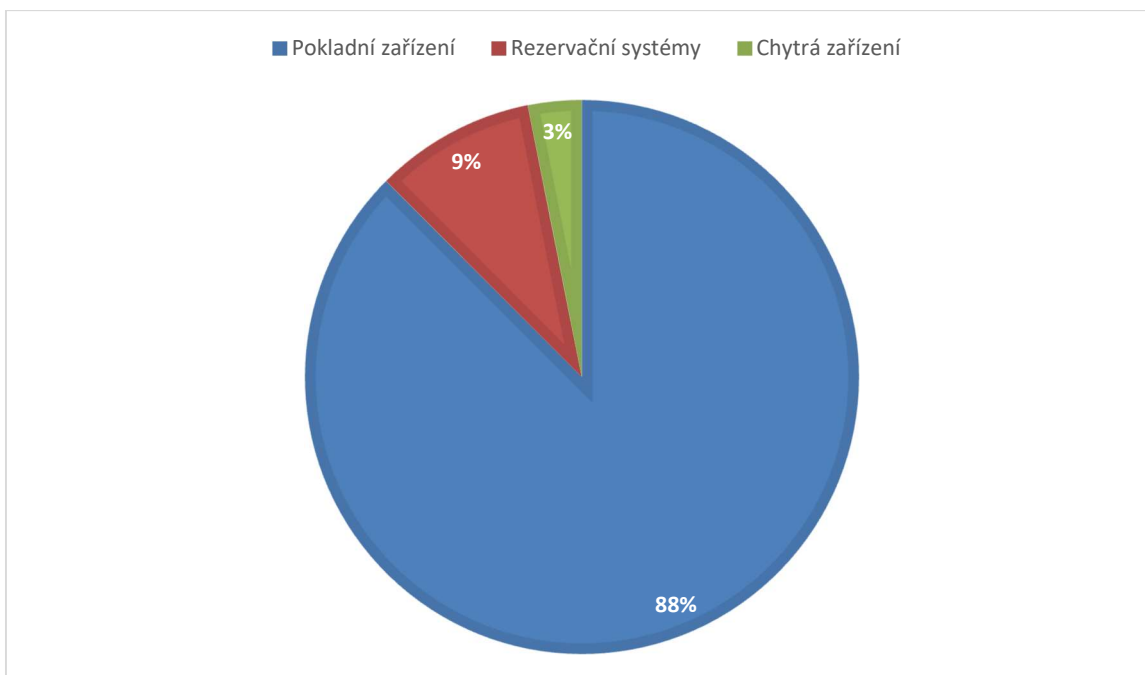
Obr. 10 – Druhotné přispění EET

Z obrázku č. 10 tedy vyplývá, že 4 z celkového počtu dotazovaných restaurací uvedly, že jim systém EET pomohl také v evidenci skladových zásob nebo v lepším přehledu nad svými zaměstnanci. Celkem 6 dotazovaných restaurací evidenci skladových zásob mělo již před zavedením systému EET – toto se týká hlavně větších restaurací. U zbylých 32 dotazovaných nebyl systém EET nijak nápomocný – jedná se především o menší restaurace, kde evidenci skladových zásob ani větší kontrolu nad svými zaměstnanci nepotřebují.

Evidování tržeb pomocí chytrých zařízení

Mezi další pozitivum, které nabízí Elektronická evidence tržeb po technické stránce, patří možnost evidovat tržby také přes chytrá zařízení – tablet nebo mobil.

Následující graf jsem vytvořila na základě mého dotazníkové šetření a týká se využití chytrých zařízení k evidenci tržeb v restauracích a hotelech.

Zdroj: vytvořeno na základě provedeného výzkumu

Obr. 11 – Využití chytrých zařízení pro evidenci tržeb

Pouze 2 dotazovaní z celkového počtu odpověděli, že využívají k evidenci tržeb chytrých zařízení – v tomto případě se jedná o malá pohostinství a jak sami uvedli, nákup a provoz pokladních zařízení by byl pro ně jednoznačně likvidační.

4.1.2 Pozitiva Elektronické evidence tržeb z pohledu zákazníka

Elektronická evidence tržeb by neměla přinášet pozitiva pouze podnikatelům, ale i zákazníkům. Pozitiva EET pro zákazníky shrnuje tato kapitola.

Vystavování účtenek

Z pohledu zákazníka se mezi pozitiva elektronické evidence tržeb řadí bezesporu i fakt, že dostane v každé restauraci a hotelu účtenku, se všemi informacemi (viz podkapitola 2.6 – Vzorová účtenka podle zákona o evidenci tržeb). Z tohoto důvodu jsem se dotazovala hotelů a restaurací, zda si ji zákazníci skutečně berou. Z výsledků dotazování vyplývá, že si v průměru 48 % zákazníků účtenku opravdu bere, zbylých 52 % míří do odpadkového koše. Z výsledku ovšem zcela jasně není patrné, zda si zákazník účtenku opravdu nechá nebo zda po opuštění hotelového či restauračního zařízení nemíří účtenka také do odpadkového koše.

Z mého výzkumu vyplývá fakt, že účtenky si berou více zákazníci, kteří využívají ubytovací služby – hlavním důvodem pro tento rozdílný výsledek může být skutečnost, že do hotelů jezdí spousta zaměstnanců různých firem a ti si pro účely proplacení výdajů na ubytování účtenku vzít musí.

Účtenková loterie

Dalším pozitivem elektronické evidence tržeb pro zákazníka je účtenková loterie. Já sama ve svém okolí neznám nikoho, kdo by účtenkovou loterii hrál. Z názorů restaurací a hotelů, se účtenková loterie bere spíše jako negativum a z mého šetření vyplývá, že prozatím nedošlo ke zvýšení odebírání účtenek od podnikatelů po zavedení této on-line hry, a to i přesto, že to je jejím hlavním cílem. Většina dotazovaných podnikatelů bohužel vnímá „Účtenkovku“ jako další kontrolní mechanismus nad jejich podnikáním, který stojí stát pouze peníze – tyto peníze by se podle nich daly investovat jinak a lépe.

Předpokládané fixní náklady na účtenkovou loterii budou cca 82 794 119 Kč ročně a zahrnují výhry, provoz, marketing a PR. Variabilní náklady se předpokládají ve výši cca 1,2 mil. – 1,8 mil. Kč za rok a ty zahrnují hlavně informační SMS výhercům (Ministerstvo financí České republiky, 2017).

Osobně se ztotožňuji spíše s názorem podnikatelů – myslím si, že by se opravdu tyto peníze daly investovat lepším směrem a to např. jako dotace pro malé podnikatele, aby v důsledku toho, že se jim nevyplatí investovat do systému na evidování tržeb, nemuseli ukončit svoji podnikatelskou činnost.

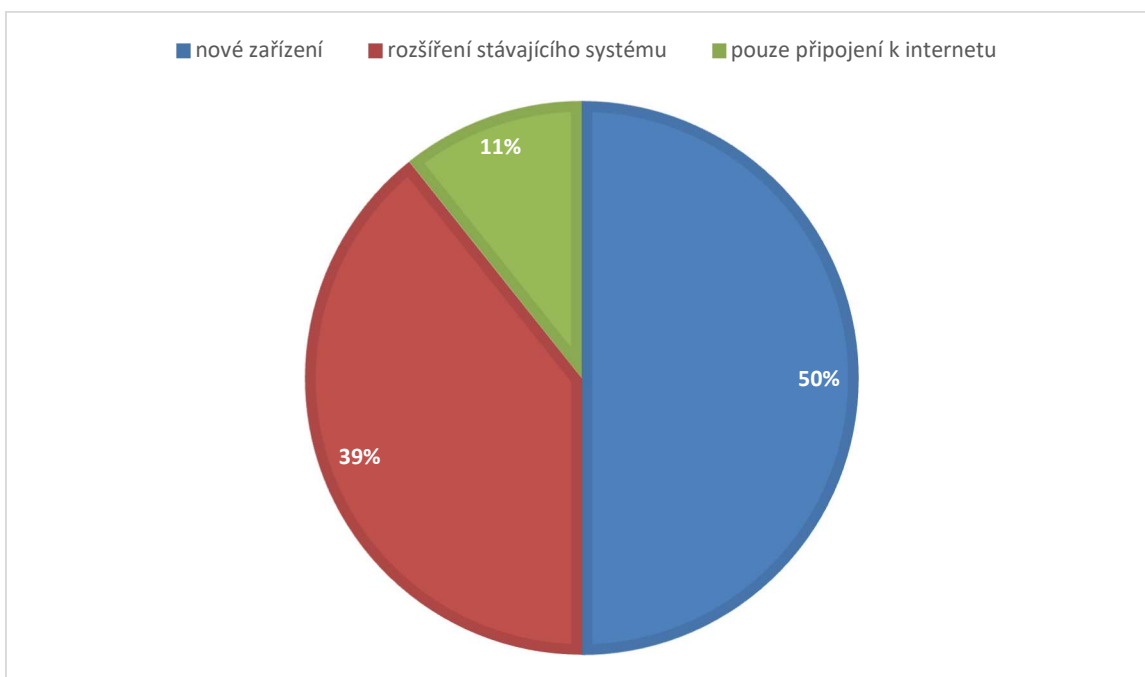
4.2 Negativa Elektronické evidence tržeb

Mezi hlavní negativa Elektronické evidence tržeb v České republice patří:

- vysoké náklady,
- únik informací,
- ukončení činnosti drobných podnikatelů a živnostníků,
- časově náročné kontroly s rizikem ztráty tržeb,
- špatná odezva systému,
- nepropracovanost systému.

Vysoké náklady

Mezi první negativum, které s sebou přináší zavedení Elektronické evidence tržeb jsou dodatečné náklady na nákup potřebných zařízení k tomu, aby mohli podnikatelé začít tržby evidovat. Jak vyplývá z obrázku č. 11 - využití chytrých zařízení pro evidenci tržeb, celých 89 % dotazovaných používá pro svoji podnikatelskou činnost pokladní zařízení.

Zdroj: vytvořeno na základě provedeného výzkumu

Obr. 12 – Nutnost koupě nového pokladního zařízení

Z celkového počtu respondentů, kteří uvedli, že používají pro svoji podnikatelskou činnost pokladní zařízení, si muselo zcela nové zařízení pořídit 50 % hotelů a restaurací. Dalších 39 % si muselo nechat rozšířit svůj stávající software a zbylých 11 % připojilo pouze svoje pokladní zařízení k internetu.

Z celkového počtu hotelů a restaurací, které rozšiřovaly stávající systém nebo pouze připojily pokladní zařízení k internetu, $\frac{1}{4}$ z nich má méně než 10 zaměstnanců. Zbylé $\frac{3}{4}$ jsou velké hotely a restaurace, které by bez evidování tržeb ještě před zavedením EET nemohly pracovat.

Únik informací

V systému EET mimo jiné dochází i k přenosu velkého množství dat, která mohou být použita v konkurenčním boji. Dle odborníka na IT bezpečnost ze společnosti AEC, Martina Němce, se mezi hlavní rizika řadí to, že jsou data shromažďována na jednom místě. Odpovědnost za to, že data dorazí na Finanční správu v pořádku, ale nesou právě podnikatelské subjekty, kterých se EET týká (Pavlovič, 2016). Právě z tohoto důvodu byla respondentům položena otázka, zda jako negativum opravdu vidí, že jejich data mohou být zneužita – např. ve zmiňovaném konkurenčním boji.

Z celkového počtu respondentů odpovědělo, že zneužití dat se bojí 34 % - dále uvedli, že jim vadí i skutečnost, že jsou tato citlivá data zpracovávána Českým statistickým úřadem. 60 % respondentů má v takovýto způsob přesunu dat plnou důvěru a zbylých 6 % není z tohoto kroku nadšeno, ale zároveň se nebojí, že by tato data někdo zneužil.

S otázkou zneužití dat vyvstává i další otázka, na kterou byli respondenti dotazováni – zda by bylo podle nich lepší, kdyby byl v České republice implementován tzv. off-line systém evidence tržeb. Pro zavedení off-line evidence tržeb, než pro stávající podobu by bylo 40 % dotázaných.

Ukončení činnosti drobných podnikatelů a živnostníků

V souvislosti se zavedením EET se ukázalo jako další negativum to, že kvůli tomuto způsobu evidování tržeb ukončí svoji podnikatelskou činnost drobní podnikatelé a živnostníci. Z dotazovaných respondentů 53 % uvedlo, že zná alespoň jednoho podnikatele, který reálně svoji podnikatelskou činnost ukončil. Důvody pro ukončení se opakují – bohužel se jedná o starší podnikatele, kteří se novým věcem učí jen velmi těžko nebo drobné podnikatele, pro které by bylo pořízení registračních pokladen a případná udělená sankce zcela likvidační. Dále také z důvodu nepoctivosti, které se před zavedením EET dopouštěli. Z celkového počtu respondentů přemýšlelo o tom, že z důvodu vysokých sankcí za případné nedodržení podmínek stanovených v zákoně ukončí svoji podnikatelskou činnost pouhých 5 %.

Fyzickým osobám může být udělena sankce do 500 000 Kč pokud se jedná o přestupek dle § 28 odst. 1 (Zákon č. 112/2016 Sb.).

Právníckým a podnikajícím osobám může být udělena sankce do 500 000 Kč v případě, že se dopustí správního deliktu dle § 29 odst. 1. V případě že se dopustí správního deliktu dle § 29 odst. 2 hrozí těmto právníckým nebo podnikajícím osobám sankce do 50 000 Kč (Zákon č. 112/2016 Sb.).

Časově náročné kontroly s rizikem ztráty tržeb

Čtvrtým negativem, které je spojeno se zavedením elektronické evidence tržeb, je ztráta času a případných tržeb, které hrozí podnikatelům při kontrolách. Z dotazovaných restaurací a hotelů proběhla od zavedení EET kontrola u 37 %. Pokud byly kontroly provedeny v provozní otevírací době, trvaly v rozmezí od 3 minut do 6 hodin. V případě 6 hodinové kontroly se jednalo o velký podnik. V některých případech proběhly kontroly v uzavírací den. Nikdo z dotazovaných nevedl, že by kvůli kontrole přišel o svoje tržby.

Špatná odezva systému

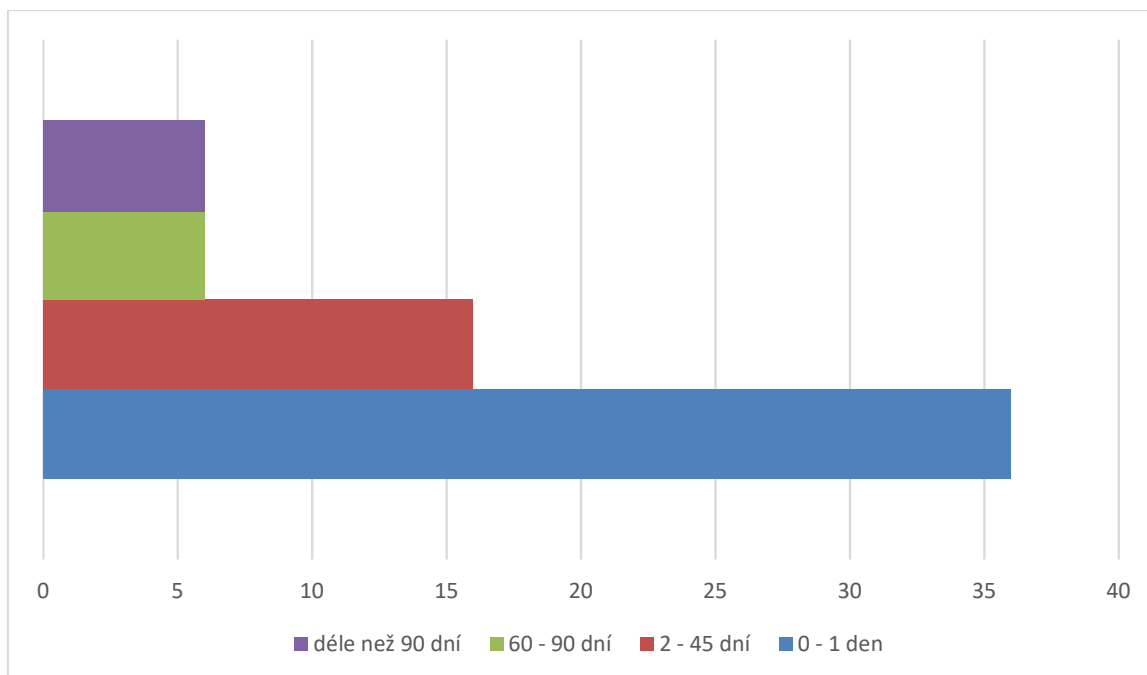
Doba odezvy je doba mezi odesláním evidované tržby a přijutím FIK na pokladním zařízení na straně poplatníka. Zákonem stanovená mezní doba odezvy je min. 2 s. (Zákon č. 112/2016 Sb.).

Dle výzkumu vyplývá, že se průměrně 5krát – 6krát za měsíc stane, že není vygenerován FIK kód. Tato skutečnost však může být ovlivněna rychlostí připojení na internet a počtem vydávaných dokladů. Dalším faktorem, který ovlivňuje odezvu systému, je i četnost zasílaných informací.

Dle zjištěných informací vyplynulo, že provoz v restauracích nezpomaluje odezva systému jako taková, ale to, že restauratér musí opravdu každou přijatou tržbu zaevidovat. S tím však zákazníci musí počítat a tuto skutečnost brát na vědomí.

Nepropracovanost systému

Dalším negativem je nepropracovanost systému. Proto byla respondentům položena otázka, jak dlouho si na tento nový systém museli zvykat – což je patrné z obrázku č. 13.

Zdroj: vytvořeno na základě provedeného výzkumu

Obr. 13 – Doba potřebná ke zvládnutí systému po technické stránce

Z celkového počtu dotazovaných 36 uvedlo, že si na systém zvyklo téměř okamžitě – 82 % z nich však pouze aktualizovalo svůj stávající systém. Dalších 16 z celkového počtu uvedlo, že si na nový systém zvykaly 2–45 dnů. Celkem 6 respondentům trvalo zvládnutí systému po technické stránce 60-90 dnů. Zbýlých 6 dotázaných si na systém zvykalo déle než 90 dní a někteří si na něho dodnes, po skoro 12 měsících od zavedení nezvykli.

Sama jsem měla možnost vyzkoušet jeden ze systémů pro evidování tržeb. Vzhledem k tomu, že jsem od malička zvyklá na moderní technologie, systém mi nepřišel nijak těžký a přišel mi celkem intuitivní.

4.3 Návrhy na zlepšení systému elektronické evidence tržeb v České republice

Vzhledem k tomu, že z výzkumu vyplývá nárůst administrativní zátěže téměř pro 50 % restaurací a hotelů jako návrh na zlepšení bych uvedla odstranění povinnosti podávat daňová přiznání a kontrolní hlášení. Faktem je, že Finanční úřady všechny informace pro vypracování daňového přiznání a potažmo kontrolního hlášení mají již z evidovaných tržeb a pokud by se vytvořil dostatečně funkční systém, který by na základě těchto informací dokázal daňová přiznání a kontrolní hlášení zpracovat

sám, pro hotely a restaurace by to jistě znamenalo nemalé snížení administrativní i finanční zátěže.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo charakterizovat elektronickou evidenci tržeb a analyzovat dopady jejího zavedení na restaurace a hotely – dále případně uvést doporučení na zlepšení systému evidence tržeb na základě předchozí analýzy.

Teoretická část se zaměřovala na daňové úniky na daních z příjmů. Za pomoci studie je zde popsána šedá ekonomika v České republice, charakterizovány daňové úniky na daních z příjmu – jejich rozdělení a opatření, které provádí stát v boji proti nim. Hlavní teoretickou kapitolou v bakalářské práci je samotná elektronická evidence tržeb – ta je zde vymezena z hlediska zákonných povinností pro podnikatelské subjekty. Dále jsou zde popsány formy evidence tržeb, jednotlivé fáze implementování tohoto nástroje, co musí obsahovat správně zaevidovaná účtenka nebo co je a z jakého důvodu byla spuštěna účtenková loterie.

Praktická část se zaměřuje na srovnání jednotlivých modelů evidence tržeb ve vybraných zemích Evropské unie. Jsou zde charakterizovány jednotlivé evidence tržeb, jejich výjimky, formy, ale také roky, kdy byly zavedeny. Na základě těchto informací je poté provedena komparace jednotlivých evidencí dle vybraných kritérií s cílem najít mezi nimi souvislosti. Hlavním cílem další kapitoly bylo analyzovat pozitiva a negativa spojená s elektronickou evidencí tržeb. V této části byly zkombinovány dvě možnosti sběru dat – dotazníkové šetření a osobní rozhovory. Na základě získaných informací poté práce analyzovala, zda se z pohledu restaurací a hotelů opravdu jedná o pozitivum nebo negativum elektronické evidence tržeb. Z této analýzy vzešlo, že na první pohled patrná pozitiva i negativa elektronické evidence tržeb podnikatelé v některých případech jako pozitiva nebo negativa vůbec nevnímají. Dále práce předkládá možný návrh na zlepšení elektronické evidence tržeb. Týká se snížení administrativní a finanční zátěže pro podnikatelské subjekty.

Vzhledem k tomu, že všechny fáze elektronické evidence tržeb nejsou v České republice implementovány, dala by se v pozdějších letech tato práce rozšířit např. o analýzu pozitiv a negativ všech zapojených subjektů. Dále by se dalo zanalyzovat reálné zvýšení efektivity výběru daní a s tím spojeného snižování procentuálního podílu šedé ekonomiky v České republice.

Seznam literatury

BARTUŠKOVÁ, H. *Jak moc šedá je česká ekonomika a jak s tím souvisí EET?* FINANCE.cz [online]. 27. ledna 2017, [cit. 29. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<https://www.finance.cz/485212-eet-neplaceni-dani/>>.

Daňová kobra: *O daňové kobře* [online]. 2017 [cit. 21. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<http://www.danovakobra.cz/>>.

DUŠEK, J., *Elektronická evidence tržeb v přehledech*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2017. ISBN 978-80-271-0422-2

EET Money: *Kompletní průvodce EET účtenkami: co musí obsahovat a kdy je vystavit* [online]. 2017a [cit. 5. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<http://eet.money.cz/blog/kompletni-pruvodce-eet-uctenkami-co-musi-obsahovat-kdy-je-vystavit>>.

EET Money: *EET v Rakousku: podnikatelé si stěžovali u soudu* [online]. 2017b [cit. 12. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<http://eet.money.cz/blog/eet-v-rakousku-podnikatele-si-stezovali-u-soudu>>.

EICHLER, P. *Účtenková loterie nově v Polsku* DENIKREFERENDUM.cz [online]. 17. srpna 2015, [cit. 29. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<http://denikreferendum.cz/clanek/21048-uctenkova-loterie-nove-v-polsku>>.

Ekonomika idnes: *Evidenci tržeb už mají Slováci vyzkoušenou. Podívejte se, jak funguje* [online]. 2015 [cit. 21. 11. 2017]. Dostupný z URL: <https://ekonomika.idnes.cz/na-slovensku-eviduji-trzby-on-line-od-letoska-fof-/ekonomika.aspx?c=A151115_194809_ekonomika_jvl>.

Etržby: *Kdo a jaké tržby eviduje* [online]. 2017a [cit. 11. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<http://www.etrzby.cz/cs/kdo-a-jake-trzby-eviduje>>.

Etržby: *Způsoby evidence a účtenka* [online]. 2017b [cit. 9. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<http://www.etrzby.cz/cs/zpusoby-evidence-a-uctenka>>.

Etržby: *Jak to funguje?* [online]. 2017c [cit. 15. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<http://www.etrzby.cz/cs/jak-to-funguje>>.

EY: *Reducing the Shadow Economy through Electronic Payments* [online]. 2017 [cit. 18. 11. 2017]. Dostupný z URL: <[http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Report_Shadow_Economy/\\$FILE/REPORT_ShadowEconomy_FINAL_17.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Report_Shadow_Economy/$FILE/REPORT_ShadowEconomy_FINAL_17.pdf)>.

HAJDUŠEK, T. a VODIČKA, M. *První zkušenosti s EET – elektronickou evidencí tržeb*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-589-5

HEJNÁ, V. *Centrální evidence účtů je hotová. Bude fungovat od roku 2018* FINANCE.cz [online]. 15. listopadu 2016, [cit. 1. 12. 2017]. Dostupný z URL: <<https://www.finance.cz/479828-centralni-evidence-uctu/>>.

Jak na eřžby [online]. 2017 [cit. 9. 11. 2017]. Dostupný z URL:<<http://www.jaknaetrzby.cz/elektronicka-evidence-trzeb-prehledne/budoucnost-eet-on-line-pristup/>>.

LÍBAL, T. *Elektronická evidence tržeb z účetního a daňového pohledu*. 1. vyd. Praha: 1. VOX a.s., 2016. ISBN 978-80-87480-51-9

Ministerstvo financí České republiky: *Náklady na účtenkovou loterii* [online]. 2017 [cit. 25. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/aktuality/2017/naklady-na-uctenkovou-loterii-29756>>.

Ministerstvo vnitra České republiky: *Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky* [online]. 2017 [cit. 23. 11. 2017]. Dostupný z URL:<<http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-situaci-v-oblasti-vnitri-bezpecnosti-a-verejneho-poradku-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2016.aspx>>.

PAVLOVIČ, R. *Experti: Nezabezpečená data z EET může zneužít konkurence* ZPRAVY.E15.cz [online]. 6. prosince 2016, [cit. 29. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<https://ekonom.ihned.cz/c1-54903190-pryc-z-ceska-kdo-muzes>>.

NĚMEC, J., MAŘÍK, M. a ŠNÍDL, V. *Jaké jsou nejoblíbenější daňové ráje, kde mizejí české firmy* EKONOM.IHNED.cz [online]. 2. března 2012, [cit. 20. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<https://ekonom.ihned.cz/c1-54903190-pryc-z-ceska-kdo-muzes>>.

Sales data controller: *Hungary: use of fiscal cash register* [online]. 2014 [cit. 15. 11. 2017]. Dostupný z URL:< <http://www.salesdatacontroller.com/hungary-fiscal-cash-register/>>.

SMETÁNKOVÁ, D. a PALÁN J. *Právní úprava evidence tržeb ve vybraných zemích EU* PSP.cz [online]. září 2015, [cit. 12. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<http://www.psp.cz/doc/00/11/57/00115745.pdf>>.

SMS EET: *Jak se používá* [online]. 2017 [cit. 7. 12. 2017]. Dostupný z URL:<http://smseet.cz/?_ga=2.230807001.791124741.1512898735-1177645696.1512898735/>.

ŠIROKÝ, J. *Daňová teorie s praktickou aplikací*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-413-9

TOT, A. a DETEJL K. *Implementation of Cash Transaction Fiscalization Procedure in Businesses: Case of Croatia* ARCHIVE.CECIIS.FOI.hr [online]. 17. září 2014, [cit. 1. 12. 2017]. Dostupný z URL: <<http://archive.ceciiis.foi.hr/app/public/conferences/1/papers2014/701.pdf>>.

Účtenkovka: *O účtenkovce* [online]. 2017 [cit. 26. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<https://www.uctenkovka.cz/ouctenkovce#uctenkovka>>.

VANČUROVÁ, A. a LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2016*. 13. vyd. Praha: VOX a.s., 2016. 978-80-87480-44-1.

VEJVODOVÁ, A. *Elektronická evidence tržeb zahraniční optikou: ovace s otazníky* PRAVNIRADCE.IHNED.cz [online]. 10. dubna 2015, [cit. 23. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<https://pravniciradce.ihned.cz/c1-63837430-elektronicka-evidence-trzeb-zahranicni-optikou-ovace-s-otazniky>>.

ŽUROVEC, M. *Centrální evidence účtů sníží riziko úniku informací* MFCR.cz [online]. 24. srpna 2016a, [cit. 30. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2016/centralni-evidence-uctu-snizi-riziko-uni-25936>>.

ŽUROVEC, M. *Poslanecká sněmovna schválila zákon o evidenci tržeb i snížení DPH v oblasti stravovacích služeb* MFCR.cz [online]. 10. února 2016b, [cit. 29. 11. 2017]. Dostupný z URL: <<http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2016/eet-schvalena-23957>>.

Zákon č. 300/2016 Sb., o centrální evidenci tržeb

Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb

Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků

Obr. 1 – Procentuální vyjádření pasivní šedé ekonomiky v ČR v jednotlivých odvětvích	11
Obr. 2 – Formy minimalizace daňových úniků.....	13
Obr. 3 – Postup fungování běžného režimu evidence tržeb	21
Obr. 4 – Postup fungování evidence tržeb při výpadku internetového spojení	22
Obr. 5 – Postup fungování elektronické evidence tržeb ve zjednodušeném režimu	23
Obr. 6 – Mapa zavedení EET ve státech EU.....	29
	34
Obr. 7 – Časová osa zavedení původního systému evidence tržeb v zemích EU	34
Obr. 8 – Procentuální vyjádření využívaných modelů evidování tržeb ve státech EU	35
Obr. 9 – Narovnání podmínek pro podnikatele.....	38
Obr. 10 – Druhotné přispění EET	40
Obr. 11 – Využití chytrých zařízení pro evidenci tržeb	41
Obr. 12 – Nutnost koupě nového pokladního zařízení	43
Obr. 13 – Doba potřebná ke zvládnutí systému po technické stránce.....	46

Seznam tabulek

Tab. 1 – Fáze zavádění EET.....	26
Tab. 2 – Subjekty a výjimky evidence tržeb v zemích EU	36

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Vzorová účtenka podle zákona o evidenci tržeb 54

Příloha č. 1 – Vzorová účtenka podle zákona o evidenci tržeb

NÁZEV POPLATNÍKA Ulice 12, 123 45 Město Tel.: 123 456 789 IČ: 12345678 DIČ: CZ12345678 DIČ pověřujícího: CZ12345678			
Provozovna: 11 Datum 16.12.2016 Čas: 9:15:43		Pokladna: 001 Číslo účtenky: 000007	
Položka číslo 1		100 Kč A	
Položka číslo 2		100 Kč B	
Položka číslo 3		100 Kč C	
DPH			
sazba	základ daně	daň	celkem
A 10 %	90,90	9,10	100,00
B 15 %	86,95	13,05	100,00
C 21 %	82,64	17,36	100,00
Celková částka: 300,00 Kč			
Režim tržby: běžný			
FIK xxxxxxx-xxxx-xxxx-xxxx-xxxxxxxxxxxx-xx			
BKP xxxxxxx-xxxxxxx-xxxxxx-xxxxxxx-xxxxxxx			
PKP XX XX XX XX XX			

ANOTAČNÍ ZÁZNAM

AUTOR	Barbora Šanderová		
STUDIJNÍ OBOR	6208R163 Podniková ekonomika a finanční management		
NÁZEV PRÁCE	Elektronická evidence tržeb jako nástroj v boji proti daňovým únikům		
VEDOUCÍ PRÁCE	Ing. Josef Horák, Ph.D.		
KATEDRA	KFU - Katedra financí a účetnictví	ROK ODEVZDÁNÍ	2017
POČET STRAN	40		
POČET OBRÁZKŮ	13		
POČET TABULEK	2		
POČET PŘÍLOH	1		
STRUČNÝ POPIS	<p>Cílem této bakalářské práce je charakterizovat elektronickou evidenci tržeb a zanalyzovat dopady jejího zavedení na hotely a restaurace v České republice. Teoretická část vymezuje pojmy jako je šedá ekonomika a daňový únik – rozdělení a zaváděná opatření. Dále poté samotnou elektronickou evidenci tržeb – jednotlivé fáze implementování, formy evidence tržeb nebo např. účtenkovou loterii. Praktická část se zaměřuje na zavedené modely evidence tržeb ve vybraných státech EU s následnou komparací, kde je hlavním cílem najít mezi těmito modely souvislosti. Dále se zaměřuje na analýzu pozitiv a negativ spojených s elektronickou evidencí tržeb a na základě výzkumu jejich vyhodnocením.</p>		
KLÍČOVÁ SLOVA	elektronická evidence tržeb, daňové úniky, evidování tržeb, DPH, daň z příjmů, šedá ekonomika		
PRÁCE OBSAHUJE UTAJENÉ ČÁSTI: Ne			

ANNOTATION

AUTHOR	Barbora Šanderová		
FIELD	6208R163 Business Management and Finance		
THESIS TITLE	Electronic sales records as a tool in the fight against tax evasion		
SUPERVISOR	Ing. Josef Horák, Ph.D.		
DEPARTMENT	KFU - Department of Finance and Accounting	YEAR	2017
NUMBER OF PAGES	40		
NUMBER OF PICTURES	13		
NUMBER OF TABLES	2		
NUMBER OF APPENDICES	1		
SUMMARY	<p>The aim of this bachelor thesis is to characterize the electronic records of sales and to analyze the impacts of its introduction on hotels and restaurants in the Czech Republic. The theoretical part defines concepts as a gray economy and tax evasion - the division and the implemented measures. Furthermore, the electronic record of sales itself - the individual phases of the implementation, the form of the sales record or, for example, the receipt lottery. The practical part focuses on established models of sales records in selected EU countries with subsequent comparison, where the main objective is to find coexistence among these models. It also focuses on the analysis of the positive and negative effects of electronic sales records and their evaluation on the basis of a research.</p>		
KEY WORDS	Electronic sales records, tax evasions, recording of sales, VAT, income tax, gray economy		
THESIS INCLUDES UNDISCLOSED PARTS: No			